పరమ రహస్యం

అఖిల

అఖిల భారత పత్రిక, జూన్ 2005

పరమ రహస్యం

విషయసూచిక

పరమ రహస్యం[1]	...	2
ఆరోహణలోని మూడు స్థాయిలు	...	26
పనుల ఆవశ్యకత	...	30
క్రియాశీలమైన ధ్యానము	...	35
భౌతిక శరీరాన్ని చైతన్యవంతం చేయుట	...	37
సమాచార పత్రం	...	39

---

[1] ఆరు స్వగతాలు, చివరగా ఉపసంహారముగల ఈ రచనను గురించి శ్రీమాత ఈ విధంగా చెప్పారు.
"ఇది నాటక ఫక్కీలో ఉన్నప్పటికి, దీనిని నాటకం అనేందుకు వీలు లేదు. అయినప్పటికి మనం దీనిని రంగస్థలం మీద ప్రదర్శిస్తున్నాము. అందరూ ఇష్టపడతారని తలుస్తాను."

రాజనీతిజ్ఞుడు, కళాకారుడు, అజ్ఞాతవ్యక్తి – ఈ మూడు పాత్రలు శ్రీమాతే రచించారు. అజ్ఞాతవ్యక్తి ద్వారా నేను మాట్లాడుతాను అని శ్రీమాత అన్నారు. మిగతా నాలుగు పాత్రలు నళిని (రచయిత) పవిత్ర (శాస్త్రజ్ఞుడు), ఆంద్రే (పారిశ్రామికవేత్త), ప్రణబ్ (క్రీడాకారుడు) లతో శ్రీమాతే మాట్లాడి రాయించేరు.

పరమ రహస్యం

ఆరుగురు ప్రసిద్ధ వ్యక్తుల స్వగతాలు, ఉపసంహారము

తమ జీవితకాలంలో లోకమంతటా పేరు ప్రఖ్యాతులు గాంచిన ఆరుగురు గొప్పవ్యక్తులు మానవ ప్రగతిపై ప్రపంచ మహాసభ ఏర్పాటయిన సందర్భంగా దానికి హాజరు కావడానికై ఒక నౌకలో ప్రయాణం చేస్తూ ఉండగా, అది సముద్రంలో మునిగిపోయింది.... విధివిలాసం! కాని వారెలానో బ్రతికి బయట పడి ఒక చిన్న రక్షకనావలో నట్టనడుమ సముద్రాన్నుండి ఒడ్డు చేరుకోవాలని నిశ్చయించుకొన్నారు.

ఆ నావలో ఏడవ వ్యక్తి కూడా ఒకతను ఉన్నాడు. యౌవ్వనంలో ఉన్నాడు. వయస్సుతో నిమిత్తం లేనట్టు వున్నాడు. అతను ఏ దేశానికీ, కాలానికీ చెందని విధంగా విచిత్రంగా వస్త్రాలు ధరించి వున్నాడు. అతను నావలో చుక్కాని ఉన్న వైపు నిశ్చలంగా, ప్రశాంతంగా కూర్చొని, మిగతావారు చెప్పే దానిని శ్రద్ధగానే వింటున్నాడు. వారు అసలు అతనిని గుర్తించినట్లే లేదు.

ఆ వ్యక్తులు రాజనీతిజ్ఞుడు, రచయిత, కళాకారుడు, శాస్త్రజ్ఞుడు. పారిశ్రామికవేత్త, క్రీడాకారుడు, అజ్ఞాతవ్యక్తి (అపరిచితుడు).

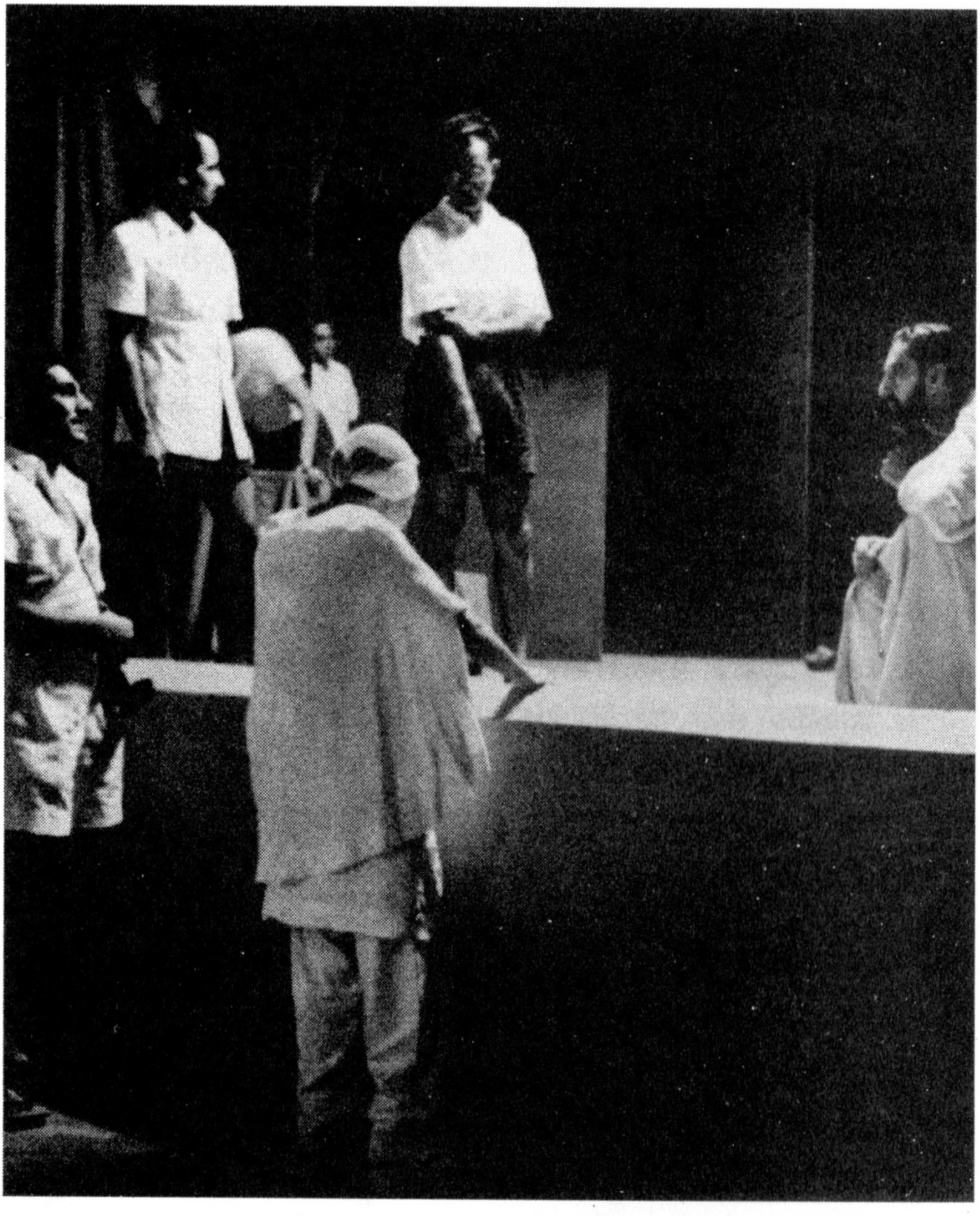
నావలో మంచినీళ్ళు అయిపోవచ్చాయి. ఆహారం కూడా ఇక ఎంతో లేదు. ఆకలి, దాహం మున్నగు బాధలు భరింపరానివిగా తయారవుతున్నాయి. కనుచూపు మేరలో ఆశాకిరణం ద్యోతకమవడం లేదు. మృత్యువు ఆసన్నమవుతున్నది. ప్రస్తుత వేదనను మరచిపోవడానికై వారు ఒక్కొక్కరు తమ జీవితగాథలను చెప్పుకోసాగారు.

(తెర పైకి లేస్తుంది)

నా జీవిత మెలా సాగిందో మీకు మొదట నేను వివరిస్తాను. నా తండ్రి ఒక రాజకీయవేత్త. చిన్నతనంలోనే నేను పరిపాలనకు, రాజకీయాలకు సంబంధించిన సమస్యలను అర్థం చేసుకున్నాను. నా తండ్రి, తన స్నేహితులతో ఆ సమస్యలను గూర్చి చర్చిస్తూ వుండేవాడు. 12 ఏళ్ళ ప్రాయంనుండి నేను నా తండ్రితో బాటే వుండి ఆ సమస్యలను, చర్చలను వినేవాడ్ని. విభిన్న రాజకీయ పక్షాల అభిప్రాయాలన్నీ కూలంకషంగా తెలుసుకున్నాను. ప్రతి సమస్యకు అతితేలికయిన పరిష్కారమార్గాన్ని కనుగొన్నాను.

అందువలన నా చదువులు ఆ దిక్కుగానే సాగాయి. రాజకీయశాస్త్రంలో గొప్ప పండితుడ్నయాను. తరువాత, కాలక్రమేణా, సిద్ధాంతాలను ఆచరణలో పెట్టాలనుకొన్నప్పుడు నేను ఎన్నో చిక్కులు పడ్డాను. మనం అనుకొన్న వాటిని ఆచరణలో పెట్టడం ఎంత కష్టమో అప్పుడు తెలియవచ్చింది. నేను ఎన్నిటితోనో రాజీ పడ్డాను. నెమ్మదిగా నా మహత్తర ఆదర్శం అంతరించిపోయింది.

ఉజ్వలంగా సాగిన నా జీవనం మీరంతా ఎరిగివున్నదే. నేను దానిని గూర్చి చెప్పడం అనవసరం. కాని నేను ప్రధాని అయినప్పుడు నా హోదా నాకు అధికారాన్ని ఇచ్చింది. నా యౌవ్వనంలో నేను ఆరాధించిన మానవతా ఆదర్శాలన్నీ ఒక సారి స్మృతికి తెచ్చుకున్నాను. నేను వాటి వెలుగులో, వాటి సహాయంతో ముందుకు నడవడానికి యత్నించాను. నేను పార్టీ వ్యక్తిగా మారకూడదని అనుకున్నాను. ప్రపంచాన్ని వేధిస్తున్న రాజకీయ, సాంఘికధోరణుల మధ్య చెలరేగే సంఘర్షణను రూపుమాపాలని, ఈ గడ్డు సమస్యను పరిష్కరించాలని ఎంతో ప్రయత్నించాను. వాటిలో లాభాలు ఉన్నాయి, నష్టాలు ఉన్నాయి. ఏదీ పూర్తిగా చెడ్డదీ కాదు; ఏదీ పూర్తిగా మంచిదీ కాదు. రెండింటిలోనుగల మంచిని నిర్ణయించడానికై మార్గాన్ని అన్వేషించాలి. ఈ రెండింటిని సమన్వయపరచి ఆచరణలో పెట్టగలగాలి. కాని వాటిని

The Mother directing a play at
the Ashram Theatre, Nov., 1956

సమన్వయపరచగల ఒక నిర్దిష్టసూత్రాన్ని నేను కనుగొనలేక పోయాను. దానిని కార్యరూపంలో అసలే పెట్టలేకపోయాను.

జాతుల మధ్య శాంతి, సౌమనస్యాలు విలసిల్లాలని ఆకాంక్షించాను. మానవాళి మనుగడ కొరకు, ప్రగతి కొరకు పరస్పర సహకారం పెంపొందాలని కలలు కన్నాను. కాని యుద్ధాన్ని చేయమని నన్ను మించిన శక్తి ఏదో నన్ను పురికొల్పింది. ధర్మ బద్ధం కాని పద్ధతులతో, సంకుచితమైన కుటిలమార్గాల ద్వారా విజయాన్ని సాధించాలని, నా యోచనలు పెడమార్గం త్రొక్కాయి.

అయినప్పటికీ నేను గొప్ప రాజనీతిజ్ఞుడనని, రాజకీయవేత్త నని అందరూ నన్ను పొగడ్తలతో, ప్రశంసలతో ముంచెత్తారు. నేను మానవాళి ప్రియమిత్రుడనని అందరూ భావించారు.

కాని నా లోపం నాకు తెలుసు. నేను ఒక మహోన్నత మైన విజ్ఞాన ప్రకాశానికి, ఒక మహోత్కృష్టమయిన శక్తి సంప దకు దూరమైనానని నాకు తెలుసు. ఆ విజ్ఞాన, శక్తిసంపదలు నాకు ఉండి వుంటే చిన్నతనపు నా ఆశయాలన్నీ నెరవేరేవి.

ఇప్పుడు మృత్యువు సమీపిస్తోంది. జీవితంలో నేను సాధించింది చాలా తక్కువ. అదైనా బాగా సాధించలేకపోయాను. విచారంతో, నైరాశ్యంతో నిండిన నా బ్రతుకు ఇక కొద్ది కాలంలోనే అంతరిస్తుంది.

రచయిత

క్షణికమైన ఈ మర్త్యజీవిత పరిధిలో స్పందించే ఒక మనోహర సౌందర్యాన్ని, ఒక మహత్తరసత్యాన్ని సుమనోజ్ఞభావనాలతలతో బంధించాలని తాపత్రయపడ్డాను. మన కన్నుల యెదుట కమనీయమై కనుపించే ఈ సృష్టిహేల — ఈ మనుష్యులు, ఈ సంఘటనలు, ఈ దృశ్యాలు, ఈ చరాచర సృష్టి సర్వస్వం, ఏవో భావాలతో, ఆలోచనలతో మన అంతరాంతరాలు కదలాడే ఆంతరంగిక ప్రపంచం.... ఇదంతా అంతుచిక్కని ఒక విచిత్ర పద్మవ్యూహం! అదే నన్ను సమ్మోహపరచింది; ఆ లోకాతీతసీమల నుండి ఏదో తీయని పిలుపు, తనని తెలుసుకొనమని, అర్థం చేసుకొని, శాశ్వ

తంగా పొందమని ఒక పిలుపు విన్నాను. గుండెలను కదలించే ఆ సుమధురవాణి దివ్యమహతీ స్వరాన్నే కాలదన్నేటట్లు ఉన్నది.

ఆ మాధురీ నినాద ప్రతిధ్వనిని నేను నా రచనలలో పొందుపరచాలని యత్నించాను.

ఈ విశ్వరహస్యాన్ని తెలుసుకొని వ్యక్తం చేయడమే నా లక్ష్యంగా పెట్టుకొన్నాను. అదృశ్య 'యక్షుడు' అడిగే అంతిమ ప్రశ్నకు జవాబివ్వాలని ప్రయత్నించాను. మనకు కనిపించకుండా గుప్తమై, సృష్టి యవనిక వెనుక నుండి మన జీవితాలను, ఈ అనంత జగత్తును నడిపించే ఆ 'పరమాద్భుతాన్ని' ఆవిష్కరించాలని, దానిని వెలుగులోకి తీసుకొని వచ్చి ప్రత్యక్షంగా ప్రదర్శించాలని తలచాను. భౌతికజగత్తులోనూ, భౌతికాతీతజగత్తులోనూ సాగే నిత్యవ్యవహారాలన్నీ నిర్జీవమైనట్టివి, అవన్నీ కల్లోలిత జలధితరంగాలు వంటివి. వాటికి నేను చేతనత్వాన్ని కల్పించాను. ఆ మూగ నాటకరంగాన సొగసైన పలుకులను సృజించాను. రచన నాకు అత్యంత విశిష్టమైన సాధనగా గోచరించింది. అంతకన్నా మించిన దివ్యసాధన మరొకటి లేదు అని అనుకున్నాను. దీనితో దేనినైనా సూక్ష్మంగా, అస్పష్టత లేకుండా వ్యక్తం చేయవచ్చు. రచనలో వ్యక్తం చేయదలచుకొన్న పదం రెండు ప్రపంచాలకు సంబంధించి వుంటుంది. అది భౌతికప్రపంచానికి సంబంధించి వుంటుంది. అందువలన ఒక రూపం ధరించ గలుగుతుంది. అది సూక్ష్మప్రపంచానికి కూడా చేరువలో వుండి, అతిసూక్ష్మ వస్తువులతోను, శక్తులతోను, స్పందనలతోను, సూత్రాలతోనూ, భావాలతోను సంబంధం కలిగివుంటుంది. సూక్ష్మజగత్తుకు అది రూపాన్ని ఇవ్వగలదు. నిరాకార జగత్తును మూర్తీభవింప చేయగలదు. అన్నింటికీ మించి, వస్తువుల పరమార్థాన్ని, స్వరూపంలో నిక్షిప్తమైన యదార్థతను వెల్లడించగలదు.

మానవ హృదయంలోను, ప్రకృతిలోను గల అవ్యక్త వేదనలకు కారణం ఏమిటో, దేనికొరకు ఈ నిరంతరాన్వేషణ సాగుతున్నదో, మానవహృదయం దేనికొరకు పరితపిస్తోందో, ఆకాంక్షిస్తోందో, దానిని నా కవితా రసవాహినిలో వెల్లివిరియ జేయా

లని అనుకొన్నాను. మరింత విస్తృతంగా కథలు, కల్పనల ద్వారా జీవితవైవిధ్యాన్ని, జీవితంలోగల రకరకాల ప్రవృత్తులు, కాంక్షలు, అపురూప విజ్ఞానం, అతిసామాన్య తెలివిహీనతలు చిత్రించాను. మానవుడు-ప్రకృతి – వీరి స్వరూప స్వభావాలకు సంబంధించిన చారిత్రిక ఘట్టాలకు ఒక నూతన శోభను, దీప్తిని చేకూర్చాను. జీవితంలోగల రాగద్వేషాలను, సుఖదుఃఖాలను నాటకరూపంలో ప్రతిబింబింపజేశాను. ఇంత దేనికి, ప్రాచీన సాహిత్య ప్రక్రియల ద్వారా నేటి యుగంలో నివసించేవారి కోర్కెలను, అవసరాలను ఎంతో రమణీయంగా సఫలీకృతమయేటట్లు చేశాను. సజీవ పాత్ర లను చిరస్మరణీయ వ్యక్తిత్వ విస్ఫూర్తితో తీర్చిదిద్దాను.

ప్రస్తుత అణుయుగానికి అనువుగా ఉండే నవలా ప్రక్రియ ద్వారా మహావ్యక్తుల జీవితచరిత్రలను రచించాను.

మానవాళి సమగ్ర గాథను కూడా మీకు అందివ్వాలని యత్నించాను. నిరంతర కాలభ్రమణంలో వారి పురోగతి, పరి ణామం, మనోవికాసం గూర్చి అందులో వివరించాలని తలచాను. కాని నాకు తెలుసు ఇది సరిపోదని. మానవునిలో ఆధ్యాత్మిక పిపాస దీనితో చల్లారదు. అదీ గ్రహించాను. మానవాత్మకు మరింత ఔన్నత్యం, గంభీరత కావాలి. మరింత ఉత్తమ శైలి వైపు ఆత్మిక నేత్రాలు ఆశతో పరికిస్తాయి. అందుకే నేను మీకు కావ్యాన్ని అందించాను. జీవితమంతా శ్రమించి సృష్టించాను దానిని. మీలో చాలా మందికి అది అర్థం కాదు; అవగాహన చేసుకొనలేకపోయారు. చాలామంది దిగ్భ్రమ చెందారు. కాని అందరూ అందుగల మంత్రస్పందనకు పరవశించారు. అవును, అడ్డుగా ఉన్న 'తెర' ను చీల్చివేయాలని నేను నిరాశ, నిస్పృహ లతో చేసిన చివరి యత్నం అది.

నేను కథాంశాన్ని, విధానాలను మార్చాను. నేను మాట లలో ఒక క్రొత్త అర్థాన్ని, ఒక కొత్త విలువను, ఒక కొత్త మహ త్తును నింపాను. ప్రపంచంలో మహారచయితల పోకడలన్నీ గమ నించాను. వ్యాస, వాల్మీక మహాకవుల కవితాశిఖరాలకు కూడా నా ఊహాలు ఆరోహించాయి.

అయినా, నేను ఏదో సాధించలేకపోయాను. నాకు సంతృప్తి లేదు. నాకు సంతోషం లేదు. కారణం, ఇవన్నీ నేను సృజించిన కిర్మీర స్వప్నాలు, గాలిలో వెదజల్లిన రంగుల కలలు. ఈ నిఖిల సృష్టిలో అణువణువునా విరాజిల్లే మహనీయ సత్యస్వరూపాన్ని, అంతర్భూతమై తేజరిల్లే అమృత సౌందర్యాకృతిని మనసారా వీక్షించలేకపోయాను. బాహ్యప్రపంచం పైనే నేను నా మనస్సును కేంద్రీకరింప జేశాను. ప్రకృతి బాహ్యయవనికనే నేను స్పృశించాను. కాని ప్రకృతి యదార్థస్వరూపం, అంతర్నిహిత సత్యం నా దృష్టికి అందలేదు. పైకి ఎంత అందంగా కనిపించినా, ఎంత వాస్తవంగా కనిపించినా, సృష్టి సహజ అంగాల చుట్టూ బంగారు పట్టుదారాలు అల్లాను.

ప్రతి విషయాన్ని ఛేదించి, మార్మిక నిగూఢతను వెలికి తీసి, అభివ్యక్తం చేసి, మూర్తీభవింపచేయగల శక్తి గలది, ఎటువంటి లోపమూ లేక, పరిపూర్ణమైనది అని నేను భావించిన సాధనం, ఉపకరణం చివరకు పనికిరాకుండా పోయినట్లు గ్రహించాను. ఒక పెనునిశ్శబ్దం, ఒక మహాశూన్యత ఈ విశ్వంలో ప్రత్యణువు సమీపంలోను నిలిచివున్నదని ఒక నిర్ణయానికి వచ్చాను.

ఆద్యంతరహితమైన ఈ అనంత జీవనవాహినిలో, ఈ అనేకానేక వైవిధ్యభూయిష్ట విపర్యయ సందోహంతో నిస్సహాయంగా హస్తాలు చాచి, "ఓ ప్రకృతీమ తల్లీ! ఓ మహిత మాతృస్వరూపిణీ! ఎక్కడ? ఎక్కడ నిన్ను దర్శించగలను? ఎక్కడ నీ పూర్ణ రూపావిష్కరణ?" అని విలపిస్తున్నాను. మనమంతా శూన్యనిబిడాంధకార గోళంలో చిక్కుకొన్న కిన్నెర, గంధర్వ, కింపురుషులం. మనం మన స్వర్ణపక్షాలను విదిలించి పైకి ఎగరాలని వృథా ప్రయత్నం చేస్తున్నాం.

ఈ అంతిమ క్షణాల్లో పసివానివలె, అజ్ఞానంతో అడుగుతున్నాను. – ఇదంతా ఏమిటి? ఏ ఈశ్వరునికి మనం నమోవాక్కులు అర్పించాలి, ఎవరికి నివాళులెత్తాలి? ఈ జీవన్మరణాలకు పరమార్థం ఏమిటి? ఈ పృథ్వీపై సాగే ఈ నిరంతర సంఘర్షణ, ఆవేదనలతో కూడియున్న ఈ విజయపరంపరలు, ఈ

మాయాకల్పిత దృశ్యమాన జగత్తు – వీటికి అర్థం ఉన్నదా? ఏనాటికీ అంతరించని ఈ అచేతనా, అజ్ఞాన అగాధాలవైపు ప్రవ హించే విజయోత్సాహ ఉద్వేగ స్రవంతులు, అద్భుత ఆశాస్రోత స్వినులు – చివరకు ఇవన్నీ తప్పనిసరిగా అంతరించిపోవడం; ఈ సృష్టికన్నా మరింత విచిత్రమయిన ప్రళయం – ఇదంతా అర్థ రహితం. ఒక దుష్ట హాస్యప్రవచనం, అతి భయానకం, వ్యర్థం.

శాస్త్రజ్ఞుడు

మీవలె నేను నా తోటిమానవుల పరిస్థితులను మెరుగుపరచాలనే ఉద్దేశంతో నా జీవితలక్ష్యాన్ని ఏర్పరుచుకొనలేదు. కార్యరంగం లోకి అడుగుపెట్టడంకన్నా, నాకు విజ్ఞానార్జనయే ప్రధాన ఆకర్ష ణయే కనిపించింది. నేటి అధునాతన వైజ్ఞానికపథంలోనే పయనిం చడానికి నిశ్చయించాను. పరమాద్భుతమయిన ప్రకృతిరహస్యాలను కనుగొనడంకన్నా మహాద్భుతమే మున్నది? జ్ఞానం అధికమైన కొలది అధికారం కూడా పెరుగుతుందని బహుశా గ్రుడ్డిగానే విశ్వ సించాను. ప్రకృతిని జయించడం వలన మానవజీవితంలో నైతిక, ఐహిక సంపదలు వృద్ధిచెందుతాయని ఆశించాను. నేను, చాలా మంది మేధావులు 'అజ్ఞానం' ప్రపంచాన్ని పీడించే ప్రాథమిక అరిష్టం అని తలచాము. మానవాళికి పూర్ణత్వం సిద్ధింపకుండా ఇదే ఆటంకపరుస్తున్నది.

ఏ విధమైన చర్చా లేకుండా, మానవజాతికి నిరవధికమ యిన పరిపూర్ణత్వం లభించగల అవకాశం ఉన్నదని అంగీక రించాం. త్వరితగతిని గాని, నెమ్మదిగా గాని 'ప్రగతి' అనేది సాధ్యమే. ఇంతవరకు వచ్చాము గనుక, ఇంకా ముందుకు పోగల మని మనకు తెలుసు. ఇంకా తెలుసుకొనడం అంటే ఇంకా అర్థం చేసుకొనడం, ఇంకా మేధాసంపత్తిని అభివృద్ధి చేసుకొనడం, ఇంకా ధర్మబద్ధులవడం – ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే పురోగతి సాధిం చడం అన్న మాట.

మేము అంగీకరించిన సిద్ధాంతం మరొకటి వున్నది – ఈ అనంత విశ్వాన్ని ఉన్నది ఉన్నట్లుగా తెలుసుకొనడం సాధ్యమే. బాహ్య పరిజ్ఞానంతో దానికి సంబంధించిన రహస్యాలను, నియమాలను గ్రహించవచ్చు. ఇది చాలా సుస్పష్టంగా కనిపించడం వలన దానిని గూర్చి ప్రశ్నే లేదు. 'విశ్వం ఉన్నది, నేను ఉన్నాను'. నిస్సందేహంగా ఈ విశ్వంలో నేనొక విభాగాన్ని. కాని దానిని తెలుసుకొనడానికి ప్రయత్నించినప్పుడు, దాని నుండి విడివడి బహిర్ముఖంగా దానిని పరిశీలించాలి. నాతోగాని, నా బుద్ధితోగాని సంబంధించకుండా ప్రకృతినియమాలు ఉన్నాయి. వాటంతట అవే నిలిచి ఉన్నాయి. వాటిని పరిశీలించగల వారదరికీ అవి ఒకే విధంగా ఉంటాయి.

ఈ మేలిక విజ్ఞాన ఆదర్శంతో ఉద్దీపితుడ్నై నా పనిని నేను ప్రారంభించాను. నేను శాస్త్రవిజ్ఞానాన్ని, అందులోను అణు పరిశోధనను ఎన్నుకొన్నాను. గొప్ప భౌతిక శాస్త్రజ్ఞులతో కలిసి కృషి చేశాను. 'యురేనియం' పరమాణువును విచ్ఛిన్నం చేయడం, అణ్వాస్త్ర ఉద్భవం అంతా గమనించాను. ఇదే కాలంలో అణుశక్తి నుండి సరాసరి విద్యుచ్ఛక్తిని కనుగొనడానికి దారిచూపిన ప్రయోగాన్ని మొదట నేనే ఊహించాను.

దీనితో ప్రపంచ ఆర్థిక పరిస్థితిలో పెద్ద మార్పు వచ్చింది. తక్కువ ధరలో విద్యుచ్ఛక్తి అందరికీ లభించడం జరుగుతున్నది. ఈ పరిశోధన వలన మనిషికి శ్రమించి పనిచేయడం తప్పింది.

ఈ విధంగా నేను చిన్నతనాన కన్న కలను సాధించాను. నేను పూర్తిగా సంతుష్టుడ్నయ్యానని అనుకొన్నాను. కాని, ఆ సంతృప్తి ఎంతో కాలం లేదు. ఈ పరిశోధన అనంతరం నేను మరొక మహత్తర విషయాన్ని కనుగొన్నాను. యురేనియం, థోరియము మున్నగు అపూరూప లోహాలనుండేగాక, సాధారణ లోహాలయిన రాగి, అల్యూమినియమ్‌ల నుండి కూడా అణుశక్తిని విడుదల చేయగల పద్ధతిని కనుగొన్నాను. దీనితో నన్ను ఒక పెద్ద సమస్య ఎదుర్కొన్నది – ఈ పరిశోధనను వెల్లడించనా వద్దా? అని ఇంతవరకు ఈ రహస్యం నాకు తప్ప ఎవరికీ తెలియదు,

అణుబాంబు తరువాత, ఉదజని బాంబును కనుగొన్నా రని అందరికీ తెలిసినదే. ఈ నూతన పరిశోధనలతో, ఇంతకు ముందు కనీవినీ ఎరుగని మహామారణాయుధాలు అందుబాటు లోకి రావడంతో, ఎక్కడ జూచినా భయోత్పాతం పెచ్చు పెరుగు తున్నది. ఇప్పుడు నేను నా వినూత్న పరిశోధనను వెల్లడిస్తే ఇది అందరి అందుబాటులోకి వస్తుంది. ప్రభుత్వాలు వాటిని అదు పులో పెట్టలేవు. ఒక వేళ ప్రతి నేరస్థుడు, ప్రతి అల్పుడూ తన పరిశోధనాగారంలో ఈ మారణాయుధాన్ని నిర్మించడం జరిగితే ఏమి తటస్థించగలదో వారు ఊహించగలరు. మానవాళి కంతకూ అతి ప్రళయాంతకం కాదా? నా పరిశోధనాభారంతో నేను కృంగి పోయాను. చాలా కాలం నేను వెనుకాడాను. నా మనస్సును, నా హేతువును సంతృప్తిపరచగల నిర్ణయానికి నేను రాలేకపోయాను.

ప్రకృతి రహస్యాలను అన్వేషించాలనే ఆకాంక్షతో, యవ్వ నోద్రేకంలో నేను రూపొందించిన సౌధాంతం నా కన్నులెదుటే ఎందుకూ కొరగాకుండా పోయింది. విజ్ఞాన ప్రగతి అంటే నైతిక ప్రగతి అనే అర్థం రాదు. మానవ ప్రకృతిని మార్చడానికి విజ్ఞానం, మేధాసంపత్తి చాలదు. అవి దాని ముందు శక్తిహీనమై పోగలవు. మనిషిలోగల లోభత్వం, కాంక్ష ఇలాగే ఉండిపోతే, రాతియుగం నాటి మనిషిలాగే నేటి మానవుడు గూడా జీవితాన్ని కొనసా గిస్తే, మానవాళికి ముక్తి అనేది ఉండబోదు. త్వరలో పరిపూర్ణ మయిన నైతికమార్పు రానిపక్షంలో మానవాళి తన చేతులలోగల మారణాత్మకశక్తితో తన్ను తాను సర్వనాశనం చేసుకొనడం తథ్యం.

నా రెండవ సిద్ధాంతం సంగతి చూద్దాం. నే నెప్పటికైనా మేలిక విజ్ఞానాన్ని పొందగలనా? ఈ ప్రకృతి రహస్యాన్ని కొద్ది గానైనా గ్రహించానని నేను రూఢిగా చెప్పగలనా? ప్రకృతి నియ మాలను గ్రహించడంలోగల ఆనందాన్ని నేను ఎప్పటికయినా అనుభవించగలనా? ఇక్కడే నా ఆదర్శం విఫలమైనది. సిద్ధాంతాలు కేవలం సంకేతాలు. ప్రకృతిలో కార్యకలాపాలు అన్నీ ఎలా సాగు తాయో అవి వివరిస్తాయి. కాని అవెందుకు ఉన్నాయో తెలుప

లేవు. అవి మనల్ని సత్యానికి చేరువగా తీసుకొని వెళ్ళలేవు. వివిధ గుణాలలో ఆ సత్యాన్ని వీక్షింపజేయడానికి అవి సహాయం చేయగలవు గాని పూర్తిగా దానిని కనుగొనడానికి, దానిని అవగాహన చేసుకొనడానికి ఏమాత్రం ఉపయోగపడవు.

'అనంతత్వపు' తీరంలో నేను ఒక పాదచిహ్నాన్ని కనుగొన్నాను. ఆ ఇసుకతిన్నెలపై గల గురుతుల్ని బట్టి మొత్తం స్వరూపాన్ని పునర్నిర్మించడానికి ప్రయత్నించాను. నేను విజయాన్ని సాధించాను; ఆ స్వరూపం నాదేనని గ్రహించాను. ఇప్పుడు ఇక్కడ నేను, మనమంతా ఉన్నాం.... ప్రస్తుతం నాకు మార్గాంతరమేమీ కనిపించలేదు. ప్రపంచాన్ని గూర్చి నిర్దిష్టమయిన, నిర్ధారణతో కూడిన అభిప్రాయాలు ఏవీ నాకు లేవు.... అన్నీ సందేహాలే, అన్నీ అపనమ్మకాలే! కాని ఇన్ని చీకట్లలో ఒక ఆశాజ్యోతి వెలుగకపోలేదు.... మానవాళిని పీడించే దుర్విధి విలాసం ఎప్పుడూ ఇలాగే కొనసాగదు.

కళాకారుడు

చాలా గౌరవప్రదమయిన బూర్జువా కుటుంబంలో జన్మించాను. కళను వృత్తిగా గాక ఒక కాలక్షేపంగా ఉపయోగించే కుటుంబం మాది. కళాకారులు శ్రద్ధాసక్తులు లేని వారు; వ్యభిచారులు, ధనముపై గౌరవము లేనివారు అని భావించేవారు. బహుశా వారికి వ్యతిరేకంగా ఒక చిత్రకారుణ్ణి అవుదామని నాకు ఒక బలీయమైన కోరిక వుండేది. నా సర్వచేతనా ప్రవృత్తులు నా నేత్రాలలో కేంద్రీకృతమై ఉన్నాయి. మాటలతో కన్నా ఒక బొమ్మ గీసి నన్ను నేను తేలికగా వ్యక్తం చేసుకోగలను. గ్రంథపఠనం ద్వారా గాకుండా, చిత్రాలను అవలోకిస్తూ నేను ఎంతో అధికంగా, బాగా నేర్చుకొన్నాను. నేను ఒకసారి చూసిన – ప్రకృతి దృశ్యాలు, మానవవదనాలు, కళాచిత్రాలను – జీవితంలో ఎప్పుడూ మరిచిపోను.

13 ఏళ్ల ప్రాయంలో, చిత్రలేఖనంలో అనేక రకాలను కృషి చేసి ఆ కళను సంపూర్ణంగా నేర్చుకొన్నాను. అప్పుడు నేను నా స్నేహితుల కొరకు, నా తల్లిదండ్రుల పరిచయస్తుల కొరకు బొమ్మలు గీసి డబ్బు తీసుకొంటూ వుండేవాడిని. నేను డబ్బు సంపాదించడం ప్రారంభించినప్పటి నుండి, నన్ను గూర్చి నా కుటుంబం తీవ్రంగా యోచించసాగింది. ఈ చిత్రకళను గూర్చి పూర్తిగా పరిశోధించాలని ఈ అవకాశాన్ని వినియోగించుకొనడానికి ఉపక్రమించాను. నాకు తగిన వయస్సు రాగానే ఒక లలిత కళల పాఠశాలలో చేరాను. కొలది కాలంలోనే కళల పోటీలో ప్రప్రథముణ్ణిగా వచ్చాను. ఆస్థానకళాకారులలో కెల్లా నేను చిన్న వాడిని. దీనితో ఇటలీదేశపు కళతో పరిచయం చేసుకొనడానికి నాకు మంచి అవకాశం లభించింది. అటు తరువాత నేను ఉపకారవేతనాలను సంపాదించి స్పెయిన్, బెల్జియం, హాలెండ్, ఇంగ్లండు మున్నగు దేశాలు పర్యటించాను. ఒక యుగానికి గాని, ఒక కళావర్గానికి గాని చెందిన వ్యక్తి నవుదామని నే నెప్పుడూ కోరుకొనలేదు. అన్ని దేశాల కళలను, అన్ని రూపాలలోగల ప్రాక్పశ్చిమ దేశాల కళలను నేర్చుకొన్నాను.

అదే సమయంలో నేను స్వంతంగా చిత్రాలను గీశాను. ఒక కొత్తపంథా తొక్కాలని, ఒక కొంగ్రొత్త సూత్రావళిని కనుగొనడానికి యత్నించాను. ఘనవిజయాన్ని, యెంతో కీర్తిని సంపాదించాను. కళాప్రదర్శనలలో ప్రథమ బహుకృతులను అందుకొన్నాను. నా కళాఖండాలను ప్రపంచంలోని ప్రధానమైన మ్యూజియములు కొన్నాయి. నన్ను అదృష్టదేవత కనికరించింది. నా కెన్నో బిరుదులు ఇచ్చారు. ఎన్నో సన్మానాలు జరిగాయి. నేను గొప్ప మేధావి నన్నారు! కాని నన్ను ఏదో అసంతృప్తి వెన్నాడేది. 'మేధావి' అనే పదానికి నేను చెప్పుకునే అర్థం వేరు. ఒక కొత్తరకం కళాఖండంయొక్క వాస్తవమైన, ఉదాత్తమయిన, ఉన్నతమైన, స్వచ్ఛందమైన సౌందర్య, రమ్యతలను వ్యక్తం చేస్తూ ఒక కళాకారుడు నూతన విధానాలతో, సాధనాలతో, వినూత్న చిత్రాలను సృష్టించాలి. మానవునికి, మానవతకు పరిమితమైనా

నని నేను అనుకున్నంత కాలం భౌతికప్రకృతి రూపాలనుండి నేను పూర్తిగా దూరమవలేను. నాలో ఆ మహత్తర ఆశయం ఉంది. కాని అందుకు అవసరమయిన విజ్ఞానం, అంతర్దృష్టి లోపించింది.

మనమందరం ఇప్పుడు మృత్యుపరిష్వంగంలో జేరబో తున్నాం. నేను ఆశించిన దానిని ఏదీ నేను చిత్రించలేకపోయాను. నేను సృజించదలచుకొన్న వాటిని సృజించలేకపోయాను. నేను కీర్తిప్రతిష్ఠలను ఎంతగా సంపాదించినా, నేను ఘోరపరాజయాన్ని పొందానేమోనని అనిపిస్తోంది.

పారిశ్రామికవేత్త

నా తండ్రి ఒక కంసాలి. లోహపు పనిపట్ల నాకు అభిరుచి ఆయన వలనే కలిగింది. ఒక పనిని చక్కగా నిర్వహించడం, ప్రారంభిం చిన ఏ కార్యక్రమానికైనా ఏ విధంగా పూర్తిగా అంకితం అయి పోవాలో ఆయన వద్దనుండే నేర్చుకొన్నాను. ఏ పనినైనా బాగా చేయడం, ఇతరులకన్నా, ఇంతకుముందు ఎవరూ చేయనంత బాగా పనిచేయడం ఆయన నాకు నేర్పారు. ఒక పని వలన మనం ఏం లాభం పొందుతాం అన్నది మాత్రం ప్రధాన ధ్యేయం కాకూ డదని ఆయన అంటూ ఉండేవారు. కాని ఆయన తన వృత్తి పట్ల ఎంతో గర్వభావంతో ఉండకుండా లేని క్షణం లేదు. అందరూ ప్రశంసిస్తూ వుంటే, ఆయన ఎంతో ఆనందం పొందేవారు.

శకటం ఉత్పత్తి చేయడానికి మళ్ళీ ఇటువంటి అవకాశం రాదు. ఉత్పత్తి తగ్గించడం అంటే ధరలో పెరుగదలే. అందు వలన, అసలు సమస్య మేము విక్రయించే వస్తువులను ఉత్పత్తి చేయడంలోకాక, మేము ఉత్పత్తి చేసిన వస్తువులను విక్రయించ డంలోనే ఉందని ఒక నిర్ణయానికి వచ్చాను. 6 నెలల్లో నేను ఈ విషయాన్ని నిరూపించాను.

అప్పటి నుండి మా సంస్థ దానంతట అదే అభివృద్ధి చెందింది. నా సహచరులకు చాలా ప్రధానమైన నిర్ణయాలను వదలి

వేయవలసి వచ్చింది. కొన్ని నిర్దేశిక సూత్రాలను రూపొందించ డానికి మాత్రం నేను ఒక మూల ఏకాంతంగా గడపవలసివచ్చేది. ఆ సూత్రాలలో కొన్ని – సరకు నాణ్యత తగ్గకుండా అతితక్కువ ధరకు ఉత్పత్తి చేయడం, జీతాలు తగ్గించకుండా, తక్కువ ధర లకు కొత్తగా కొనేవారికి అమ్మడం.

మొట్టమొదటి సారిగా నేను అక్కడా అక్కడా గల విభా గాలతో మోటారుకారును నిర్మించాను. అంతకు ముందు కనీవినీ ఎరుగని విధంగా ఆ కారును ఉపయోగించే పద్ధతి కనుగొన్నాను. నా జీవితంలో నాకు నిస్సందేహంగా ఈ కారును కనుగొన్నా నన్న ఆనందం నన్ను ఉక్కిబిక్కిరి చేసింది. కాలం గడిచిన కొలది, కొంతమంది నా పట్ల ఈర్ష్య, క్రోధం వెలిబుచ్చారు. మరి కొంతమంది ఈ యంత్రానికి భవిష్యత్తు లేదని అన్నారు. కొద్ది మంది ప్రగతికాముకులు నాకు ధనసహాయం చేశారు. దానితో నేను ఒక చిన్న యంత్రాగారాన్ని స్థాపించాను. అందులో ఇద్దరు పనివారిని నియమించాను. కొద్దిగా ఉక్కును కొన్నాను.

నేను ధనాన్ని సంపాదించాలనే ఆపేక్షతో మాత్రం ఈ పనికి పూనుకొనలేదు. ప్రస్తుతము ఉన్న యంత్రవాహనాలకన్నా సుల భంగా నడిపించడానికి వీలయినవి, చౌకధరకు లభ్యమయ్యేవి తయారుచేయాలని తలచేవాడిని. అదే నాకు ఎంతో తృప్తి నిచ్చేది. వాహనాలు చౌకధరలకు లభ్యమయితే, ఎంతో మంది ప్రజలు వాటిని కొనగల్గుతారు.

అత్యధిక సంఖ్యలో నేను మొదట ఉత్పత్తి చేసిన నమూనా వాహనం నా కింకా గుర్తు ఉంది. చక్రాలపై అది ఎత్తుగా ఉంటుంది. దీనివలన అది గ్రామీణ ప్రాంతాల బాటలలో కూడ పయనించ గలుగుతుంది. దానిని చాలా పటిష్టంగా, గట్టిగా ఉండేటట్లు నిర్మించాము. కాని కొంతమంది కిది నచ్చలేదు. ధన వంతుల ఆహ్లాదం కొరకే అవి నిర్మిస్తున్నారని వారు తలచారు. ఈ నమూనా వాహనాన్ని నడపడం చాలా తేలిక. ఏ విధమైన శ్రమ అక్కరలేదు. దీని సహాయంతో అనుభవం లేనివారు కూడా

నడపడానికి వీలయ్యే ఒక మంచి వాహనాన్ని నిర్మించడానికి అవకాశం ఉన్నదని ఒక ఆశాభావం కలిగింది.

అయినా మొదటి ప్రపంచయుద్ధానికి ముందు ఈ వాహనానికి ఎటువంటి ప్రచారం లభించలేదు. ఆ కాలంలో ప్రేలుడు వస్తువుల రవాణా, క్షతగాత్రుల వాహనాలు త్వరితగతిని కదలడానికి యంత్రసహాయం అవసర మొచ్చేది. ఈ కారణంగా నా కర్మాగారం కార్యకలాపాలు చురుకుగా సాగడం ప్రారంభమయ్యాయి. సైనికులు ఎక్కువ సరకు కావాలని కోరడంతో నాకు నా యంత్రపరికరాలను అభివృద్ధి చేసుకొనడానికి, కొత్త యంత్రాలను చక్కగా నిర్మించడానికి అవకాశం లభించింది.

యుద్ధానంతరం నా సంస్థ చక్కగా పనిచేయడం ప్రారంభించింది. పౌర అవసరాలకు అది మించినట్లు కనిపించింది. నా సహాయకులు భయపడ్డారు. ఉత్పత్తిక్రమాన్ని తగ్గించాలని, సిబ్బందిలో కొంతమందిని తొలగించాలని, అప్పుడు కొంతకాలం వ్యాపారం ఎలా సాగుతుందో చూడాలని వారు నాకు సలహా ఇస్తూ బలవంతం చేయడం మొదలుపెట్టారు. వారి యోచన బాగానే వున్నది. కాని ప్రపంచంలోకెల్లా చౌక అయిన మోటారు వ్యాపారస్థాయి దెబ్బతినకుండా, లాభాలను ఒక కనిష్ఠ ప్రమాణానికి తీసుకొని రావడమే గాక, ఉత్పత్తి ధరపై పన్ను లేకుండా, అనుకొన్న దాని ప్రకారం ఉత్పత్తి చేయడానికి ప్రచారం చేయడం – ఇలాంటివి కొన్ని సూత్రాలను నేను రూపొందించాను.

నా వ్యాపారం బాగా ప్రగతి సాధించింది. నేను ఏది తలచుకొంటే అందులో నాకు విజయం చేకూరేది. దీనితో నా గూర్చి పలువురు కథలుగా చెప్పుకొనేవారు. ఒక నవజీవన విధానాన్ని సృజించిన అవతారమూర్తినని, గొప్ప ఆదర్శపురుషుడనని అందరూ తలచేవారు. దీనితో నేను ఏ మాట పైకి అన్నా, ఏ పని తలపెట్టినా ప్రజలు దానిని ఒక గొప్ప ఆశయంగా ఎంచి, అదొక కొత్త సందేశంగా భావించేవారు.

దీని వెనుక ఉన్న సత్యమేమిటి? అభివృద్ధి చెందడమే నా వ్యాపారానికి జీవనాడి అయింది. ఏ క్షణంలో అది ఆగినా నా

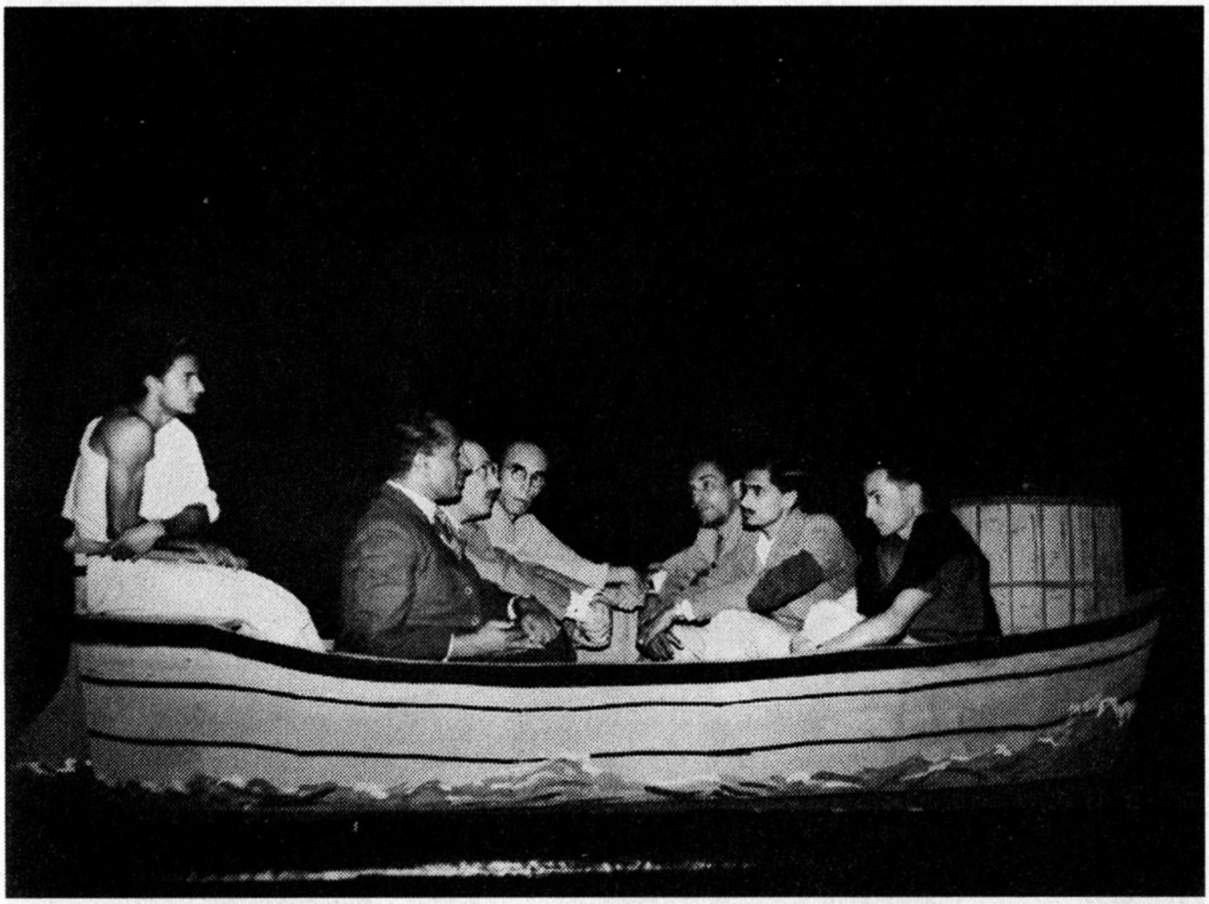
వ్యాపారానికి పెద్ద ప్రమాదమే ఏర్పడుతుంది. నా వ్యాపారం ఎంత త్వరితగతిని పెరిగిందంటే, అది ఏ క్షణాన్నైనా పగిలే బుడగ మాదిరిగా వుందిగాని, సఫలతవైపు కదిలే ఒక సజీవసంస్థలా లేదు. ఈ విషయంలో నేను నిస్సహాయుడ్ని. మొత్తం వ్యాపారం ఏ క్షణాన దెబ్బతిన్నా దానివలన కార్మికులకు తీవ్రవేదన కలుగు తుంది.

నేను మానవాళికొరకు సాధించిన దేమిటి? వారు మరింత తేలికగా ప్రయాణం చేయగల్గుతున్నారు. వారిలో పరస్పరావగా హన పెంపొందిందా? నన్ను అనుసరించి జీవితాన్ని మరింత సుఖమయం, తేలిక చేయడానికి అవసరమైన వాటిని గరిష్ట ప్రమాణంలో ఉత్పత్తి చేసి ప్రజలకు అందించడం జరిగింది. దీని వలన క్రొత్త అవసరాలు, లాభాలు కొరకు తీరని కాంక్షలు ఉత్ప న్నమైనాయి కదా? నా కార్మికులకు చాలా ఎక్కువ జీతాలు ఇచ్చాను. కాని దానివలన ఇంకా ఎక్కువ సంపాదించాలనే కోరిక వారికి గలిగించడంలో మాత్రం నేను విజయాన్ని పొందాను.

వారికి అసంతృప్తి, వేదన కలిగాయని గ్రహించాను. నేను ఊహించింది జరగలేదు. వారి జీవనప్రమాణం పెంచటం వలన, వారి సంక్షేమం విషయమై హామీ ఇవ్వడం వలన వారిలో పూర్ణ మానవత వెల్లివిరియ లేదు. మానవ వేదన పూర్వం ఎలా వున్నదో ఇప్పుడూ అలానే ఉన్నది. ఏమాత్రం తగ్గడం జరగలేదు. నేను ఉపయోగించిన పద్ధతుల వలన ఆవేదనను నిర్మూలించ లేకపో యాను. ఎక్కడో ఏదో పొరపాటు జరిగింది. నేను దానిని గ్రహిం చలేక పోయాను. దానిని నేను నా చర్యలతో సరిదిద్దుకోలేక పోయాను. ఇంకా కనుగొనవలసిన పరమ సత్యమేదో ఉన్నది. దానిని కనుగొనకపోతే మన కృషి అంతా వ్యర్థం.

క్రీడాకారుడు

నేను గొప్ప వస్తాదుల కుటుంబంలో జన్మించాను. నా తల్లిదండ్రులు అన్ని రకాల క్రీడలు, వ్యాయామ క్రీడలలో నిపుణులు. నా తండ్రి ఒక అద్భుత వ్యక్తి. ఆయనకి చిన్నతనంలోనే గొప్ప ఆటగాడని పేరు వచ్చింది. నేను గొప్ప వస్తాదు కావాలని వారు నన్ను జాగ్రత్తగా పెంచారు. చదువుకొనే రోజులలో నాకు బాక్సింగ్ పోటీలో విజయం లభించింది. తర్వాత బరువు లెత్తడం, దేహ ధారుఢ్యం, ఈత, టెన్నిస్ మొదలగు పోటీలలో నేను విజేతనయ్యాను. నాకిప్పుడు 18 ఏళ్ళ వయస్సు. నేనిప్పుడు జాతీయ ఒలింపిక్ పోటీలో పాల్గొనాలని కోరిక వుంది. జాతీయ పోటిలో 'డెకాథ్లన్' (Decathlon) అనే ఒక ప్రత్యేక కార్యక్రమాన్ని నేను ఎన్నుకున్నాను. అన్నింటిలో ఇది అతి కష్టమైనది. ఇందులో నేను విజయం సాధించాను. తర్వాత ప్రపంచ ఒలింపిక్ ఆటలలో నా దేశానికి ప్రాతినిధ్యం వహించవలసిందిగా నన్ను కోరారు. ఈ ఆటలలో కూడా నేను విజయం సాధించాను. ఇంతకు ముందు కన్నా ఇంకా ఎంతో పరిపూర్ణత్వంతో ఈ కార్యక్రమంలో ఘన విజయాన్ని సాధించాను, కాని ఏదో అనూహ్యామైనది, విచిత్రమైనది జరిగింది. నేను విజయశిఖరాలలో విహరిస్తున్నా, నాలో ఏదో ఆవేదన, విచారం, ఏదో తెలియరాని శూన్యత్వం నన్ను పరిహాసించడం ప్రారంభించాయి. "ఏదో నువ్వు పోగొట్టుకున్నావు. నీలో ఏదో లోపం ఉంది. ఇంకా ఏదో కనుగొనవలసినది ఉన్నది. నీలో నిలుపుకోవలసినది మరేదో వున్నది" అని ఎవరో నాతో చెప్తున్నట్లనిపించింది. నా శారీరక శక్తిని, భౌతిక నైపుణ్యం దేనికో వెచ్చించాలి. అదేమిటో నాకు ఎంత ఆలోచించినా తెలియరావడం లేదు. అటు తర్వాత నేను ఎన్నో క్రీడలలో పాల్గొన్నాను. కాని ప్రతి విషయంలోను ఈ భావం నన్ను వెంటాడుతూ వచ్చింది. రాను రాను నాకు వస్తున్న కీర్తిని గమనించి కొంతమంది నా చుట్టూ చేరారు. వారికి వ్యాయామశిక్షణ ఇవ్వడం ఆరంభించాను. దేశవ్యాప్తంగా నేను శిక్షణకేంద్రాలు తెరిచి వ్యాయమవిద్యలో

Two scenes from the performance of "The Great Secret"
by members of the Ashram on Dec. 1, 1954

A scene from the play staged for the second time on Dec. 1, 1969

Below: The Unknown Man

చాలామందిని సుశిక్షితుల్ని గావించాను. అతి త్వరలో నా పేరు ప్రపంచం నలుమూలలకు వ్యాపించింది. నేనొక గొప్ప వ్యాయామ విద్యావేత్తనని, వ్యవస్థాపకుడనని, అంతర్జాతీయరంగంలో వ్యాయామవిద్యలో సాధికార వ్యక్తినని పేరుపొందాను. నన్ను సూపర్‌మేన్ అని, మానవాతీత శక్తిస్వరూపుణ్ణని పిలిచేవారు. కాని నేనంతటి వాడని కాను. నేనింకా ప్రకృతికి బానిసను. నాలో లోపాలు, అజ్ఞానం వున్నవి.

ఇప్పుడు మృత్యుముఖంలో ఉన్నాను. విపరీతమైన బాధ, ఆకలి, పిపాస గూర్చి ఆలోచనలు నన్ను కదిలించలేవు. కాని నా సమస్యల్ని నా జీవితకాలంలో పరిష్కరించ లేకపోయాను. మనిషి కలలుగనే కీర్తిప్రతిష్టలు, గౌరవమర్యాదలు, సంపదలు, అపూర్వ విజయపరంపరలు, అన్నీ నాకు లభించాయి. కాని నాకు సంతృప్తి లేదు. కారణం – "ఈ జీవిత విజయసరళిలో నేను ఏదో పోగొట్టుకొన్నాను. శారీరకంగా నాకు సిద్ధించిన శక్తి, సామర్థ్యం, పరిపూర్ణత్వాలను ఏ అత్యుత్కృష్ట ప్రయోజనం కొరకు, ఏ మహోదాత్త ధ్యేయం సాధించడం కొరకు వినియోగించాలి? దేశవ్యాప్తంగా నాకు లభించిన అవకాశాన్ని, అంతర్జాతీయ స్థాయిలో నాకు వున్న పలుకుబడిని ఏ ప్రయోజనం కొరకు అత్యుత్తమ రీతిని వినియోగించాలి?"–

అజ్ఞాతవ్యక్తి

(పడవలో నున్న అజ్ఞాతవ్యక్తి నెమ్మదిగా, ప్రశాంతంగా, సుస్పష్టంగా మాట్లాడడం ప్రారంభించాడు. ఒక సుప్రశాంతమయిన వినిర్మల శక్తి ఆయన వాక్కులో నిబిడీకృతమైనది.)

మీరంతా ఏమి తెలుసుకోవాలనుకుంటున్నారో నేను చెప్పగలను.

మీ మీ కార్యకలాపాలు స్వభావాలతో ఎన్నుకొన్న రంగాలలో విభిన్నమైనప్పటికీ మీ కందరికీ ఒకే అనుభవం కలిగింది. మీరు చేసిన కృషికి మణిమకుటంలా విజయం లభించినా, మీ

రంతా ఒకే నిర్ణయానికి వచ్చారు. భౌతికజగత్తు బాహ్యస్వరూపం చూస్తూ అంతర్భూతమైన మహాసత్యాన్ని తెలుసుకోలేక, మీ రంతా బాహ్యచేతనావస్థలో జీవించారు. సర్వమానవాళిలో మేధావుల వర్గానికి మీరు ప్రతినిధులు. మనిషి జయించడానికి సాధ్యమైన వాటినెల్లా మీరు సాధించారు. మానవ ప్రపంచ శిఖరానికి మీరు అధిగమించారు.

కాని ఈ విజయశిఖరాలలో నిలబడిన మీకు ఎదురుగా ఒక అఖాతం వున్నది. అది దాటి మీరు వెళ్ళలేకపోతున్నారు. మీలో ఎవ్వరికీ సంతృప్తి లేదు. ఏమి చేయాలో తెలియదు. మీ సత్సంకల్పం, జీవితంవల్ల ఉత్పన్నమైన ద్వంద్వసమస్యను ఎలా పరిష్కరించాలో మీకు తెలియదు. ఈ సమస్యలో రెండు అంశాలు ఉన్నాయి. ఒకటి వ్యష్టి, మరొకటి సమిష్టి. తనకి, అందరికీ మేలు చేకూర్చుకొనడం ఎలా? ఈ చిక్కు సమస్యకు పరిష్కారం మీవద్ద లేదు. ఎంత ఉత్కృష్టమైనదైనా మానవ మేధస్సు దీనిని పరిష్కరించ లేదు. ఇది సాధించాలంటే మానవుడు ఒక కొత్త ఉన్నతమైన చైతన్యం, 'సత్యచేతన' లో జన్మించాలి.

ఈ తాత్కాలిక భ్రాంతుల వెనుక ఒక పరమసత్యం ఉన్నది. ఈ పరస్పర సంఘర్షణా సంయుత అచేతనా అనేకత్వం వెనుక ఏకైక ప్రశాంత చేతన వున్నది. ఈ అనృత కల్పనల వెనుక ఒక నిర్మల అమృత ప్రకాశ సత్యము ఉన్నది. ఈ అజ్ఞానం వెనుక ఒక మహోజ్వల విజ్ఞానం దాగి వున్నది.

ఈ సత్యం అతిసమీపంలో ఉన్నది. మీలోను విశ్వకేంద్రం లోనూ ఉన్నది. దానిని కనుగొని, ఆవిష్కరించండి. అప్పుడు మీ సమస్యలు పరిష్కరించ గల్గుతారు. మీ కష్టాలు అధిగమించగల్గుతారు.

మతాలు దీనిని బోధిస్తున్నాయని మీరు అనవచ్చు. ఈ సత్యాన్నే ఆ మతాలు భగవంతుడని అన్నాయి. ఔను, కాని మీ సమస్యకు, మీ జీవిత ప్రశ్నకు అవి సంతృప్తికరమైన సమాధానం ఇవ్వలేకపోయాయి. కష్టాలు అనుభవించే మానవాళిని పీడించే దురదృష్టాలను, దుర్విధిని పారద్రోలడానికి జరిపిన ప్రయ

త్నంలో ఈ మతాలు ఘోర పరాజయం చెందాయి. రాను రాను ఈ మతాలలోని సత్యాలు అంతర్హితమైనాయి.

మానవాళి అనుభవిస్తున్న వేదనలకు పరిష్కార మార్గం ఎక్కడో లేదు. ఈ ప్రపంచంలోనే ఉంది. అది గుప్తంగా వుంది. దానిని వెలికి తీసుకొని రావాలి. ఎలా పరిశీలించాలో మనకు తెలిస్తే, ప్రకృతే ఈ పరిష్కారాన్ని చూపుతుంది. ప్రకృతి తత్త్వం ఉన్నత సోపానాలకు పరిణామం ద్వారా అధిగమించడం అని మనకు తెలుసు. ఒక రూపం నుండి మరొక రూపాన్ని అది రూపొందిస్తూ పురోగమిస్తున్నది. విశ్వచైతన్యాన్ని అంతకంతకు అభివ్యక్తం చేయగల రూపాల్ని అది తయారుచేస్తున్నది. పృథివి పరిణామక్రమంలో మానవుడు తుది సోపానం కాదని నిదర్శ నాలు కనిపిస్తున్నాయి. ఈ మానవుల పిమ్మట కొత్త పరిణామ రూపాలు ఆవిర్భవించనున్నాయి. మనిషికి, కోతికీ ఎంత తేడా వున్నదో, ఆ కొత్త జీవులకు మానవులకు అంత తేడా వుంటుంది. వర్తమాన మానవ చైతన్యం స్థానే ఒక నూతన చేతన – ఇది మానసిక చైతన్యం కాదు – మానసాతీత దివ్యచేతనత్వం – చోటు చేసుకొంటుంది. ఈ చైతన్యం నుండి దివ్యజీవనం సాగించే 'మానవాతీత విజ్ఞాన స్వరూపులు' జన్మిస్తారు.

భూమిపై ఈ సత్యం ఆవిష్కరించడానికి కాలం ఆసన్నమై నది. అందువల్లనే మీలో ఈ అసంతృప్తి, శూన్యత్వం వ్యాపిం చింది. మీరు అనుకొన్నది జీవితం నుండి పొందలేకపోయారు. చైతన్యంలో సంపూర్ణ, సమగ్ర పరివర్తనయే ఈ ప్రపంచాన్ని అజ్ఞాన అంధకారాన్నుండి సంరక్షించగలదు. ఈ చైతన్యంలో మార్పు, అభినవ, మహోన్నత సత్యచైతన్యం అభివ్యక్తం అవడం తప్పనిసరి. మానవాళి జీవితధ్యేయం, గమ్యం అదే. మన బ్రతు కులకు అర్థం అదే. ఈ ప్రపంచానికి ఆది, తుది అయిన మహా సత్యం వైపు ప్రకృతి మలుపు తిరుగుతున్నది. మనలో, లోతు లలో దాగివున్న సత్య, శివ, సౌందర్యాలను, చిచ్ఛక్తి పరిపూర్ణ త్వాలను మనం అభివ్యక్తం చేయాలి. అప్పుడే జీవితం మహత్తర దివ్య ఆనందమై వికసిస్తుంది.

రచయిత

మీ వాక్కులలో మంత్రముగ్ధం చేసే మహాశక్తి వున్నది. ఇప్పుడు మా ఎదుట మరో ప్రపంచం తలుపులు తెరువబడినట్లు అనిపిస్తు న్నది. హృదయంలో ఒక కొత్త ఆశాకిరణం మెరుస్తున్నది. కాని ఇందుకు కాలవ్యవధి కావాలి. ఇప్పుడు మృత్యుముఖంలో వున్నాం. ఎలా? ఆలస్యం అయిపోయింది. ఆ సత్యాన్ని తెలుసుకోలేము.

అజ్ఞాత వ్యక్తి

లేదు. ఆలస్యం కాలేదు. ఒక మహిత ఆశయ ఫలసిద్ధికై మనం అంతా సంకల్పిద్దాం. భగవత్కరుణకై మనం ప్రార్థిద్దాం. విశ్వాసం గనుక వుంటే మహాద్భుతాలు జరుగుతాయి. మనం చేయదల్చు కొన్న పనిలో మనం పాల్గొనదలిస్తే, తప్పకుండా మనల్ని రక్షిం చడానికి ఆ దైవం పూనుకొంటుంది. భూమిని మార్చివేయగల ఈ నవచైతన్యం, ఈ నవసత్యం, నీ నవసౌందర్యం అవతరించా లని మనం అంతా చిత్తశుద్ధితో, వినిర్మల హృదయాలతో ప్రార్థన చేద్దాం.

(అంతా మౌనంగా, నిశ్శబ్దంగా వుండి మనస్సులు కేంద్రీకరింప చేస్తారు. అజ్ఞాతవ్యక్తి ఇలా ప్రార్థిస్తాడు.)

"ఓ మహాసత్యమా! మా కిప్పుడు ద్యోతకమైన అద్భుత రహస్యాన్ని అభివ్యక్తం చేయడానికి అవకాశం కల్పించు."

(అంతా ఈ ప్రార్థన చేస్తారు. హఠాత్తుగా కళాకారుని కంఠం వినిపిస్తుంది.)

"అటు చూడండి."

(దూరంగా ఒక పడవ కనిపిస్తుంది. అది నెమ్మదిగా వారి వైపే వస్తుంది.)

"మన ప్రార్థనను దైవం ఆలకించింది." అని అజ్ఞాతవ్యక్తి అంటాడు.

"వారు మనల్ని చూశారు. వారు ఇటే వస్తున్నారు" అని అంటాడు శాస్త్రజ్ఞుడు

అజ్ఞాతవ్యక్తి నెమ్మదిగా అంటాడు:

"మానవాళికి మోక్షం లభించింది. విశ్వకళ్యాణానికి నవ జీవనం ఆరంభమైనది."

(తెర)

అనువాదం: కె. యజ్ఞన్న

('*పరమ రహస్యం*' నుండి)

(*CWM* Vol. 12, pp. 477-501)

ఆరోహణలోని మూడు స్థాయిలు

'సర్వధర్మాన్ పరిత్యజ్య మామేకం శరణం వ్రజ' అనే సూక్తికి అర్థం ఏమిటో మనం తెలుసుకోవాలి. మన ప్రథమావతారము కోరికలు ప్రధానమైన భౌతికధర్మానికి కట్టుబడి ఉండటం. ఆధ్యాత్మికంగా ఉన్నతమైన చైత్యపర్వము (psychicisation) మధ్య దశ. అది చాలా అద్భుతమైనదే. కాని మనకు అది కూడ చాలదు. ఆ దశను చేరినప్పుడు అంతకంటె ఘనమైన అతిమానస జ్యోతితో మన శరీరాన్ని పునీతము చేసి పరివర్తనము సాధించాలి.

— సంపాదకుడు

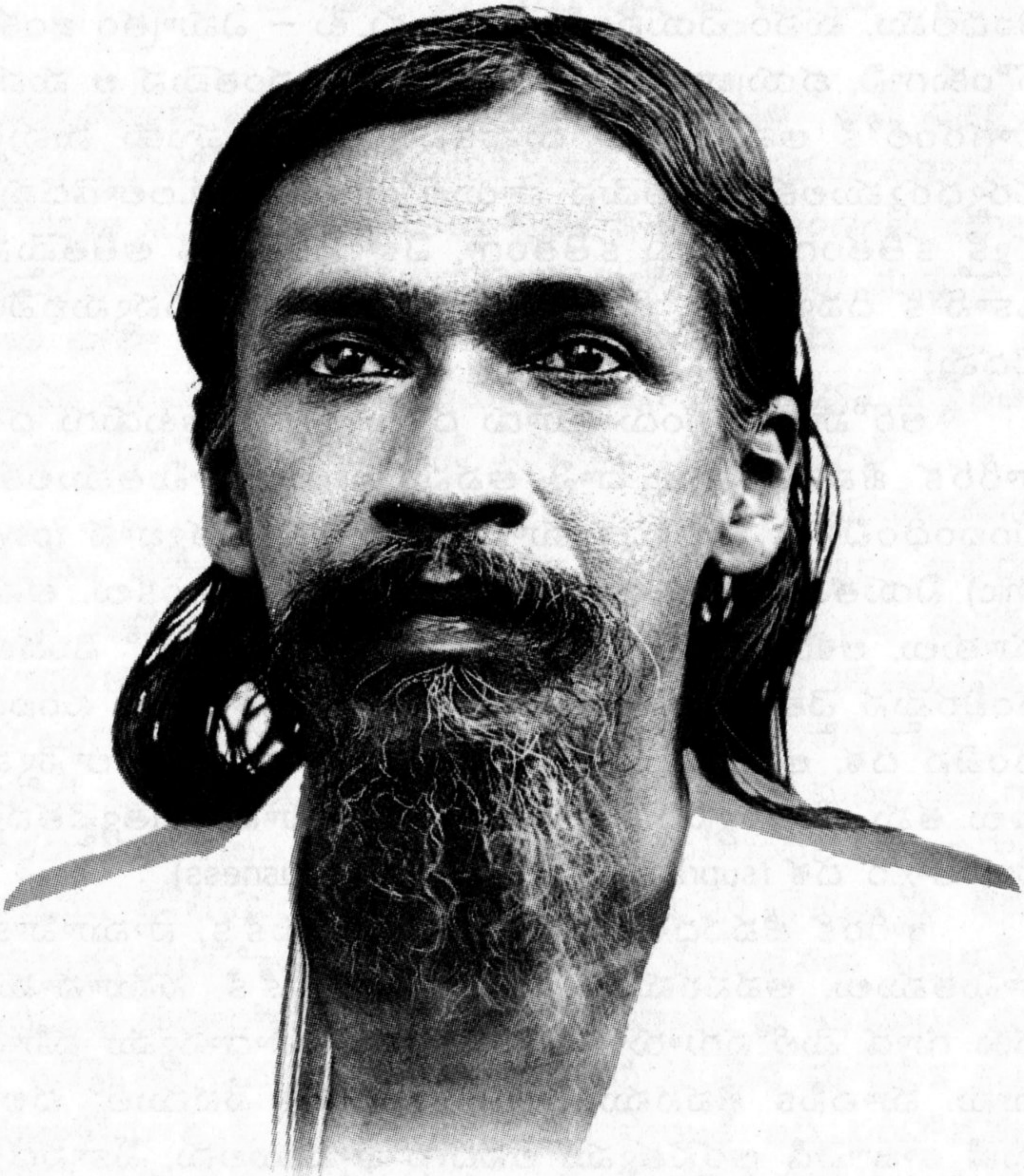
దైవము పదార్థ జగత్తులో మొదట అజ్ఞానము ద్వారా అభివ్యక్తమై, తర్వాత దివ్యజ్ఞాన కాంతులతో వికసించినప్పుడు మనకు భగవద్గీతలోని 'సర్వ ధర్మాన్ పరిత్యజ్య మామేకం శరణం వ్రజ' సర్వధర్మములను, నియమనిబంధనల నన్నింటిని వదిలిపెట్టి నా యందే శరణు పొందుము అనే చరమ సందేశమును మనం చక్కగా అర్థం చేసుకోగలం. ఎందుకంటే ఈ నియమనిబంధనలన్నీ అహంకారము భౌతికపదార్థము నుండి బయలుదేరి దైవమును జేరు ప్రయత్నములో అవసరమైన తాత్కాలిక నిబంధనలు మాత్రమే. ఇది ఒక మధ్యంతర స్థాయి మాత్రమే. ప్రాణిక భౌతికములతోను, కొండొకతరి దివ్యకాంతుల ఉద్దీపనము చెందిన మానసిక స్తరములతోను తృప్తి చెందిన మానవుని స్థాయికి ఇది సరిపోవచ్చునేమో గాని, దీని కావల వున్న అతిమానస మహాచైతన్యములో ఈ తాత్కాలిక ఆలంబనముల అవసర ముండదు. (But beyond is the unwalled wideness of a supramental infinite consciousness and there all temporary structures cease)

ఇక మన మీ మనస్సును నమ్ముకుంటే లాభం లేదు. దానిని దూరంగా వదిలేసి సర్వభూతాత్మకమూ, సమస్త జీవకోటికి నేస్తమూ అయిన ఆ దైవమును నమ్మి ఆయన మీదనే భారము వేసి, ఆయన చేతుల్లోకి మనలను సంపూర్ణంగా సమర్పించుకుంటే గాని ఆయన దివ్యసామ్రాజ్యం లోకి మనం ప్రవే

శించలేము. మనం చేయవలసిందల్లా ఒక్కటే – ఏమాత్రం జంకు గొంకుగాని, భయభ్రాంతులుగాని లేకుండా అనంతమైన ఆ మహా సాగరంలోకి అమాంతంగా దుమకవలసిందే! అప్పుడు నువ్వు సర్వధర్మములకు అతీతమైన స్థాయిలో స్వేచ్ఛగా ఓలలాడెదవు! వ్యక్తి కతీతంగా, సమిష్టి కతీతంగా, విశ్వానికి కూడ అతీతమైన ఒకానొక దివ్యస్వేచ్ఛ, దివ్యశక్తి, దివ్యప్రేరణలను నువ్వనుభవించెదవు!

ఆరోహణమునందు మూడు దశలు కలవు. అట్టడుగు దశ శారీరక జీవనమునకు, దాని అవసరములకు కామితములకు సంబంధించినది. మధ్యదశ మానసిక, హార్దిక, చైత్యభావ (psychic) నియతములైన ఉన్నత ప్రయోజనములు, ఆకాంక్షలు, అనుభూతులు, ఆశయములకు సంబంధించినది శిఖరస్థాయిలో మొదట గంభీరమైన చైత్యానుభూతులు, ఆధ్యాత్మికానుభూతులకు సంబంధించిన దశ. అటు పిమ్మట మన సకలాకాంక్షలు, సకలాన్వేషణలు తమ ఆంతర్యసిద్ధిని పొందగలిగే అతిమానస నిత్యచైతన్య సాక్షాత్కార దశ (supramental eternal consciousness).

శారీరక జీవనదశ యందు మొదట వైయక్తిక, సామూహిక కామితములు, అవసరములు, పిమ్మట ఆ వ్యక్తికి, సమూహామునకు గూడ మేలొనగూర్చు ప్రయోజనములు ప్రాధాన్యము వహించును. మానసిక జీవనము నందు పూర్ణసత్య వేషముతో చలామణి కాజూచెడి అర్ధసత్యము లనదగు భావములను, వికాసదశ యందుండియూ యింకనూ అపరిపక్వములైన అంతఃస్ఫురణానుభూతులను అనుసరించి మనస్సుచే కల్పితములైన ఆదర్శములును ప్రాధాన్యము వహించును. మానసికజీవన ప్రాబల్యము హెచ్చి, శారీరకజీవన ప్రాబల్యము తగ్గినప్పుడెల్ల, మనోమయ పురుషుడగు మానవుడు వైయక్తిక జీవనమును తన ఆదర్శానుసారము తీర్చిదిద్దుటకు మనోమయ ప్రకృతి ప్రేరణను పొందినటుల భావించుచుండును. జటిలతరమైన సంఘజీవనము సైతము కడకు ఆ సూక్ష్మవిధానము ననుసరించునట్లుగా ప్రేరేపించబడును.

Intellectual, volitional, ethical, emotional, aesthetic and physical training and improvement are all so much to the good, but they are only in the end a constant movement in a circle without any last delivering and illumining aim, unless they arrive at a point when they can open themselves to the power and presence of the Spirit and admit its direct workings. This direct working effects a conversion of the whole being . . .

Sri Aurobindo

ఆధ్యాత్మిక జీవనమున, అనగా మనస్సుకంటె ఉచ్ఛతర మైన శక్తి యొకటి అభివ్యక్తమై ప్రకృతిని కైవస మొనర్చుకొనుట సంభవించినపుడు, ఈ సంకుచిత ప్రేరణలు వెనుకకు తగ్గి క్షీణగతి నొంది కడకు అంతరించిపోవును. మనస్సున కతీతమైన ఆత్మస్వరూపుడై, సర్వగత, సర్వాతీత తత్వమగు పరమపురుషుడే మనలో ప్రభువై దీపించును. మన ప్రకృతి ధర్మపు ఉచ్ఛతమ, విస్తృతతమ, పూర్ణతమాభివ్యక్తి కనుగుణముగా మన సుస్వరూప వికాస పారమ్యమును యథేచ్ఛగా రూపొందించవలసి యున్నది. కడకు ఆ ప్రకృతియే పూర్ణసత్యమున సుప్రతిష్ఠిత మగుచు, పూర్ణసత్యపు సహజ స్వాతంత్ర్యముతో మనలో వ్యవహరించ నేర్చును. ఆయ్యది విధేయమగునది నిత్యుడగు పరముని దివ్యశక్తికి మాత్రమే. ఇక పైన వ్యక్తి పొందదగినది వేరేమియు లేదు. నెరవేరవలసిన కామితమును ఏదియు నుండదు. నిత్యుడైన పరముని అక్షరస్వరూపమునందు, లేక విరాట్పురుష స్వరూపము నందు అత డంతర్భాగమైనాడు.

జీవితములో పరమాత్ముని ఖేలనను, అభివ్యక్తినీ కొనసాగించుటయు, ప్రపంచగతిని దాని దివ్యగమ్యము దెసకు నడిపించుకొని పోవుటయు, నివి దక్క కార్యాచరణ కాతనిని ప్రేరేపించునది ఇతర మేదియు నుండదు. మానసిక భావనలు, అభిప్రాయములు, కల్పనలు ఇక అతనివి కావు. ఏలయన, అతని మనస్సు నీరవస్థితిని పొందినది. ఇప్పుడది దివ్యజ్ఞానపు సత్యతేజః ప్రసారణకు వాహకము మాత్రమే. అతని ఆత్మవిస్తృతి యందు ఆదర్శముల సంకుచితికి అవకాశము లేదు. పరమ పురుషుని అనంత మహాసాగర తరంగము లతని యందంతటనూ లేచి పడుచు, అతని సకల ప్రవృత్తులనూ సదా ప్రేరేపించుచుండును.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు
అనువాదం: డా॥ ఆర్.ఎల్.ఎన్. శాస్త్రి, కమలాకర వేంకటరావు ('యోగసమన్వయము' నుండి)

(*SABCL* Vol. 20, pp. 197-98)

పనుల ఆవశ్యకత

ఆధ్యాత్మిక జీవితమనగా పుస్తకాలు చదవటం కాదు. ధ్యానము చేయటంతో కూడ సరిపోదు. సూక్ష్మరూపంలో నీకు కలిగిన అనుభూతులను స్థూలజీవితంలో కూడ వర్తింపచేయాలి. నిజమే కదా మరి. ముక్కు మూసుకొని జపం చేసినప్పుడు నీలో కొన్ని మెరుపులు మెరవవచ్చు. దాని వలన నీకు కొంచెం జ్ఞానం కలగవచ్చు. కాని అది నీ బాహ్యాజీవితాన్ని ఏమాత్రం మార్చలేదు.

— సంపాదకుడు

నువ్వు ఏ పనీ చేయకుండా చేతులు కట్టుకొని కూర్చుంటే కుదరదు. నీకు యోగానుభూతులేవీ కలగవు. ఎందుకంటే జీవితమంతా యోగానికి క్షేత్రమే. నువ్వు చేసే ప్రతి కదలిక, మెదడులో మెరిసే ప్రతి ఆలోచన, నువ్వు చేసే ప్రతి పని సాధనకు ఒక అవకాశమే. ముఖ్యంగా కర్మలు సాధన చేయుటకు, తదనుభూతులు పొందుటకు చక్కటి అవకాశములు. అంతరంగికంగా పొందిన ప్రయోజనములను బాహ్యాజీవనంలో నిరూపించు చక్కని ఆలంబనములు

నువ్వు జపతపాదులలో నిమగ్నమై ఏ పనీ చేయకుండా కూర్చుంటే నువ్వు పురోగమిస్తున్నావో లేదో తెలియదు. మీన మేషాలు లెక్కపెట్టుకుంటూ కూర్చుంటే నువ్వు ఏదో సాధించావనే భ్రమలో పడిపోతావు. అలా కాకుండా నువ్వు పనిచేయటం మొదలు పెట్టావనుకో. అప్పుడు ఇతరులతో కలసి పనిచేయటం, పనిచేయటంలో శ్రద్ధ మొ॥ వాటి వలన నీ సత్తా ఏమిటో, ఏ మాత్రం ప్రగతి సాధించావో, ఇంకా సాధించవలసినది ఎంత వున్నదో నీకు తెలిసిపోతుంది. ఊరికే కదలకుండా మెదలకుండా వుండి నీలో నువ్వే భ్రాంతి చెందకూడదు. ఎప్పుడైతే నువ్వు బాహ్యా వ్యవహారములలో కలగజేసుకుంటావో, ఇతరులతోటి, పరిస్థితులతోటి, లౌకిక విషయములతోటి సంపర్కము చెందుతావో అప్పుడే నువ్వు సాధనలో ఏమాత్రం అభివృద్ధి చెందావో తెలుసుకో గలుగుతావు. నీ చేతనాస్థాయి ఏమాత్రం

పెరిగిందో, నువ్వు కాస్త ప్రశాంతంగా వున్నావో లేవో, కోరికలు, ఆశలు, చపలత్వము ఏమాత్రం నీలో వున్నాయో, లేవో పనులు చేసినప్పుడుగాని నీకు తెలియదు. అలాంటిది ఏమీ లేకుండా కళ్లు మూసుకొని నీ చుట్టూ ఓ గిరి గీసుకొని ధ్యానంలో మునిగి పోయావనుకో — అప్పుడు నువ్వు వట్టి భ్రమలో పడిపోతావు. ఏవేవో అద్భుతమైన సిద్ధులను పొందానని అనుకుంటావు కాని అదంతా వట్టి కల, నీ భ్రమ అంతే.

*

ఈ బాహ్యజీవనము, — ఈ అనుదిన, అనుక్షణ కార్యకలాపము, — ఇయ్యది ధ్యాననిదిధ్యాసనములకై మేము వినియోగించు ఘడియల సాఫల్య సిద్ధికి అవశ్యము సహయోగియై వెలయునట్టిదే కాదా? వీనిలో ఒక్కొక్క దానికి విడివిడిగా వినియుక్తమగు కాలముల అన్యోన్య సంబంధము, సాధన సంపత్తి కొరకును, సాక్షాత్కారోపలబ్ధి కొరకును చేయబడు ప్రయత్నముల అన్యోన్య సంబంధమును పోలినదే యగును. ఏలన, ధ్యాన నిది ధ్యాసముల ఫలము 'నీతో' ఐక్యము చెందుట. అయ్యది పుష్పవికసనము వంటిది. ఇక, ఈ దైనందిన కార్యకలాపమో, దీనిని లోహకారుని కొలిమి యందలి దాగలిపట్టెడపై జరుగు పనితో బోల్చ వచ్చును. మానవసత్త యందలి ఎల్ల తత్త్వములును ధ్యాననిదిధ్యాస ఫలమగు తేజోపలబ్ధిని బొందు యోగ్యత సంతరించుకోవలెననిన, అందుకు వలయు విశుద్ధిని, సంస్కారమును, మృధుత్వమును బడయుట కవి ఈ పట్టెడపై పెక్కు పర్యాయములు సాగగొట్టబడవలసి యుండును.

ఈ యన్ని తత్త్వములును ఇట్లు ఒకదాని తరువాత నొకటిగా మూసలో కరగిన యనంతరమున గాని, మానవసత్త సమగ్ర వికాసమునకు బాహ్య కర్మకలాపావశ్యకత తొలగి పోనేరదు. అటుపైన ఈ కార్యకలాపము 'నిన్ను' అభివ్యక్తము చేయు సాధనముగా మారి, తద్ద్వారమున ఇతర చైతన్య కేంద్రములను గూడ ఇదే రీతిగా 'కొలిమి సంస్కారము, తేజోపలబ్ధి' అనెడి ద్వివిధ కార్యార్థముగ మేలుకొల్పుటకై ఉపయుక్త మగును. కావుననే,

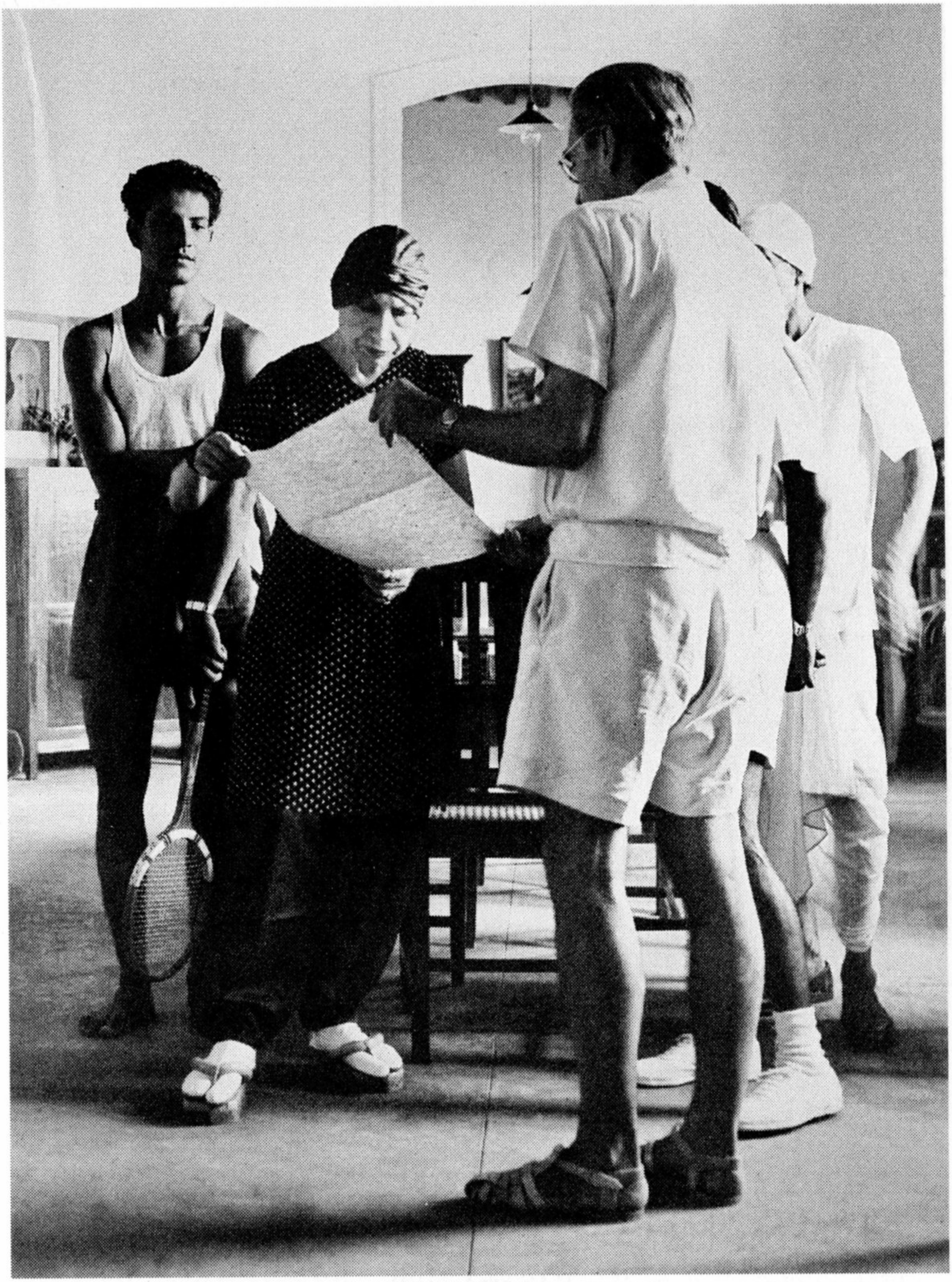
గర్వము, ఆత్మ సంతృప్తి అనునవి అత్యంత నికృష్టములైన ప్రతి బంధకములని చెప్పనగును. ఈ మన సత్త యందలి అసంఖ్యాక తత్త్వరీతులలో కొన్నింటిని సాది మర్దన చేసి శుద్ధపరచుటకై ఒదవెడి సూక్ష్మాతిసూక్ష్మ సదవకాశముల నెల్ల మనము వినమ్రతతో వినియోగించుకొని, అవ్వానికి నిర్వ్యైయక్తికత, నిరహంకృతి, మృదుత్వము, త్యాగము, భక్తి, కారుణ్యము, సౌజన్యము అనునవి అలవరచవలసి యున్నది.

సత్త యందలి రీతి విశేషములెల్ల అట్టీ విధమైన లక్షణములకు అలవాటు పడినప్పుడు, అయ్యవి నిదిధ్యాసమున బాల్గొన గలిగి పరమైకాగ్రమున నీతో ఏకత్వమును బొందుటకు సంసిద్ధములై యొప్పారును. కావుననే, ఉత్తమోత్తముల విషయమున సైతము ఈ కార్యక్రమము కడు దీర్ఘముగా, నెమ్మదిగా కొనసాగవలసి యున్నదని నాకు తోచుచున్నది. కొట్టవచ్చినట్లుగ చూపట్టే హఠాత్పరివర్తనములు సమగ్రములు కానేరవు. ఇట్టి పరివర్తనములు సత్తయొక్క దృష్టియందు మార్పు తెచ్చి సునిశ్చియముగా సూటి మార్గమున ప్రవేశపెట్టు ననుమాట నిజమే. కాని, యథార్థముగా సర్వాంగీణ పరివర్తనము బొందవలె ననిన, ఎవ్వరును ప్రతి నిమేషమున అసంఖ్యేయముగ గలుగు నీ సర్వ విధానుభవముల యావశ్యకత నుండి తప్పించుకొననేరరు.

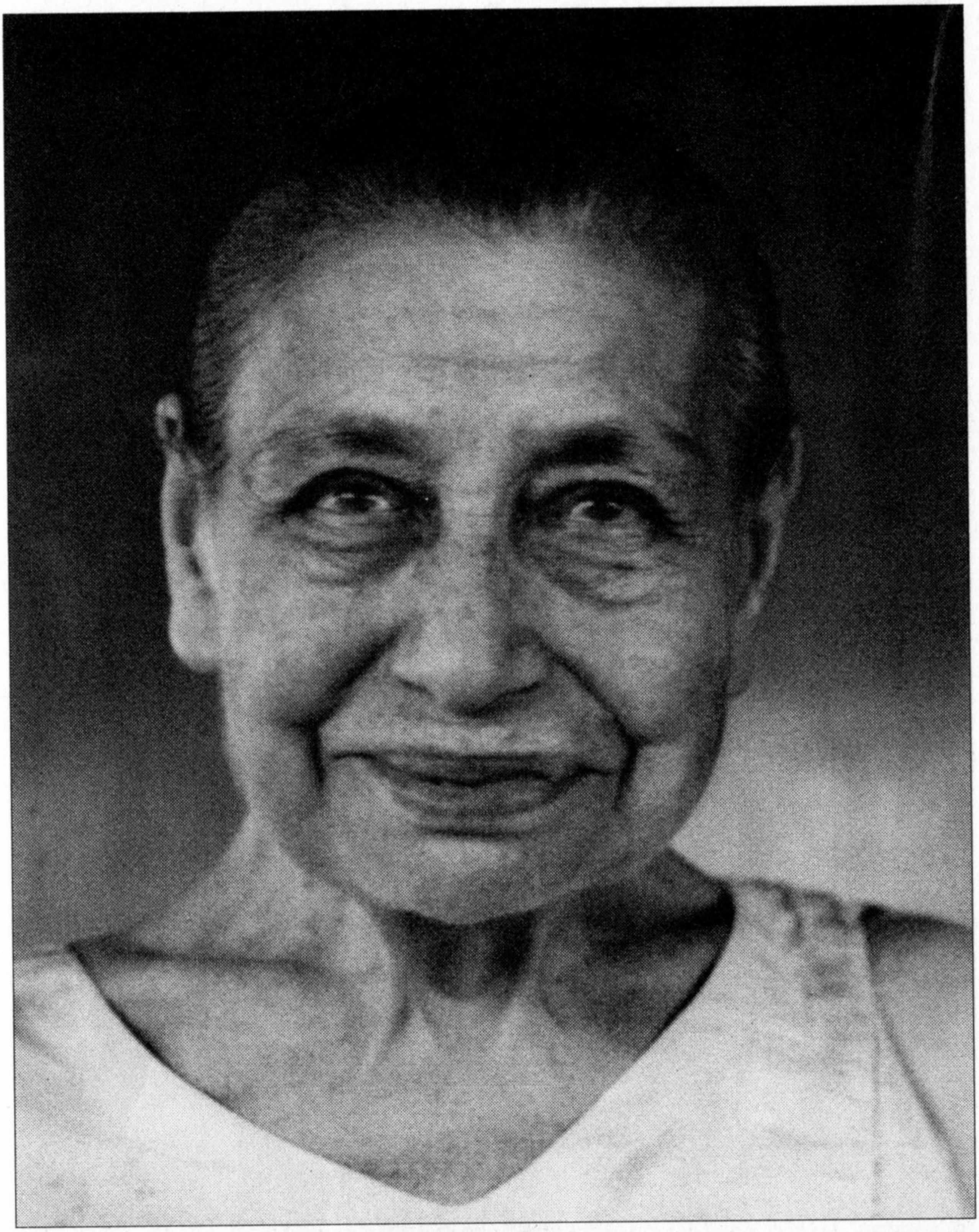
మూలం: శ్రీమాత

అనువాదం: డా॥ ఆర్.ఎల్.ఎన్. శాస్త్రి, కమలాకర వేంకటరావు (‘ప్రార్థనలు – ధ్యానములు’ నుండి)

(*CWM* Vol. 7, pp. 291-92; Vol. 1, pp.6-7)

The librarian consulting with the
Mother at Sri Aurobindo Library (1950s)

THE MOTHER

క్రియాశీలమైన ధ్యానము

నేను రోజు గంటసేపు ధ్యానం చేస్తానండి అని బడాయిలు చెప్పు కొనే వాళ్లుంటారు. అది ఏమంత ఉపయోగం కాదంటారు శ్రీమాత. నీ ధ్యానం క్రియాశీలం కావాలి. నీలో ఆకాంక్ష జనించాలి. ఆ జ్వాల నీ శరీరాన్నంతా కుదుటపరుస్తుంది. నీ మనస్సును శాంత పరుస్తుంది. అప్పుడే నువ్వు నీ ఆకాంక్షకు జవాబులాంటి పై నుంచి వచ్చే సందేశములను వినగలగుతావు.

— సంపాదకుడు

క్రియాశీలమైన ధ్యానమంటే ఏమిటి? నీలో మార్పు తీసుకొని వచ్చి నిన్ను పరివర్తింప చేయగల శక్తి గలది.

సాధారణంగా ఈ విధమైన క్రియాశీల ధ్యానమును ఎవ్వరూ చెయ్యరు. ధ్యానము చేసినప్పుడు – కనీసం వారు కూర్చుని ధ్యానంలోకి దిగినప్పుడు – ఒక విధమైన నిస్తబ్ధతను పొందుతారు. ధ్యానమంటే జడత్వం కాదు. మనిషిలోగాని, చేతన లోగాని ఏమాత్రం మార్పు వుండదు. ధ్యానానికి పూర్వం ఎలా వున్నారో, ధ్యానానంతరం కూడ సరిగ్గా అలాగే వుంటారు. ఎంత అచలంగా వుంటే అంత గొప్పగా ధ్యానం చేసామనుకుంటారు. ఇలా కొన్ని యుగాలు ధ్యానం చేసినప్పటికి వారిలోగాని, ఈ జగత్తులోగాని ఏమాత్రం మార్పు వుండదు.

*

ధ్యానం చేసేందుకు ఇంతకంటె మంచి పద్ధతి మరొకటి వున్నది. నీలో ఆకాంక్ష, ఒక జ్వాల ఎక్కడైతే వెలిగిపోతూ వుంటుందో ఆ కేంద్రం (చక్రం) మీద నీ దృష్టినంతా నిలపాలి. 'నేను' అనబడే నీ వ్యక్తిత్వాన్నంతా హృత్కేంద్రం మీద నిలిపి నీ అంతరంగాన్ని పూర్తిగా నిశ్శబ్దం చేయాలి. అంటే ఏమిటి? ఒక సాలీడు గూడును అల్లుతుందనుకో – ఆ చప్పుడు కూడ నీకు వినపడాలి! (...to obtain an attentive silence as though one wanted to listen to something extremely subtle, something that demands a complete attention, a complete concentration and total silence)

అసలు కదల కూడదు, మెదల కూడదు, ఆలోచించ కూడదు. అప్పుడే, అప్పుడు మాత్రమే పైనుంచి దిగివచ్చే ఆధ్యాత్మిక సంపదలను నువ్వు గ్రహించ గలుగుతావు. ఒక వేళ 'ఓహో! దాని స్వరూపమిలా వుంటుందా?' అని ఊహించుకోవటం మొదలు పెడతావో, అప్పుడిక ఇంతే సంగతులు. కాబట్టి నీ సొంత ఊహలను లేశమైనా నీలోకి జొరబడ నివ్వకూడదు.

ఎప్పుడైతే నీ ధ్యానాన్ని ఈ విధంగా మలుచుకుంటావో అప్పుడు ధ్యానానంతరం నీలో ఒక అద్భుతమైన మార్పును చూడ గలుగుతావు. నీ దృష్టే మారిపోతుంది, తత్త్వమే మారిపోతుంది. (...from within the being something new emerges in the consciousness: a new understanding, a new appreciation of things, a new attitude in life – in short, a new way of being) అది తాత్కాలికమే కావచ్చు. ఒకసారి ఒక మెరుపు వలె మెరిసి మాయమైపోవచ్చు. కాని నీలో ఓ మార్పు వచ్చినట్లు నీ అవగాహన పెరిగినట్లు, పరివర్తనా దిశలో నిశ్చయంగా ఒక అడుగు ముందరకు వేసినట్లు నీకు స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. ఇక నువ్వు నీ మనస్సును దాటి విశాలచేతనలో నివసించెదవు. ఇక నుంచి నీ ఇంద్రియాలు నీ అదుపులోనే వుంటాయి. కోపతాపాలు నిన్ను బాధించవు.

కాని ఈ అద్భుతమైన ఫలితాలు వెంటనే కలుగుతా యనుకుంటున్నావేమో. నిజానికి నువ్వు అలాంటి దాన్ని గురించి ఊహించనైనా ఊహించకూడదు. ఒక వేళ అలా చేసావో నీ ఊహలే మళ్లీ నీ మీదకు వచ్చి నిన్ను మోసం చేస్తాయి. అందుకని నువ్వు నిన్ను గురించి అసలు ఆలోచించకుండా తటస్థంగా వుండాలి. ఆర్ద్రమైన ఆకాంక్ష మట్టుకు నీయందు ఎల్లెడలా వెలిగిపోతూ వుండాలి. (One must be as neutral, as immobile, as passive as one can be, with a background of silent aspiration not formulated in words or ideas or even in feelings; something that does this *(gesture like a mounting flame)* in an ardent vibration, but which does not formulate, and above all, does not try to

understand.) కొంచెం అలవాటైతే చాలు నువ్వు ధ్యానానికి ఉప క్రమించిన వెంటనే నీకు అనిశ్చలమైన స్థితి కుదురుతుంది. అయితే మొదట్లో నువ్వు నేర్చుకుంటున్నప్పుడు చాల కాలయాపన జరుగుతుంది. ఆలోచనల నరికడుతూ నీ మనస్సుతో నువ్వు యుద్ధం చేయడంతోటే సరిపోతుంది. నీ ధ్యానసమయంలో ముప్పావువంతు. దీంతోటే సరిపోతుంది. కాని నీ కలవాటైనప్పుడు రెండు క్షణాలలో నీ మనస్సును కూర్చోపెట్టి ఎకాయెకి ధ్యానావస్థను వెంటనే పొందగలవు.

ధ్యానంలో ఇంతకంటె మహత్తరమైన స్థాయిలు కూడ వున్నాయి. వాటిని పొందేందుకు ఇంకా ఎక్కువ కాలం పడుతుంది. కాని అంతవరకు పోకుండా ఇప్పుడు చెప్పిన ధ్యానం వలన కూడ చాలా ప్రయోజనం వుంటుంది.

మూలం: శ్రీమాత

అనువాదం: డా॥ ఆర్.ఎల్.ఎన్. శాస్త్రి

(*CWM* Vol. 8, p. 88; Vol. 9, pp. 114-15)

భౌతిక శరీరాన్ని చైతన్యవంతం చేయుట

ఈ భౌతిక శరీరం జడమే అయినప్పటికి దాని చైతన్యం దానికుంటుంది. క్రమశిక్షణ ద్వారా దానిని ఉద్దీపింప జేయవచ్చు. అప్పుడు శరీరావయములు ఒక నూతన తేజముతో భాసిస్తాయి. వాటి కదలికలు కూడ నృత్యవిన్యాసములను స్ఫురింపజేస్తాయి. శరీరకణములు కూడ దివ్యచేతనతో వెలిగిపోతూ వుంటాయి. కొంతమంది చిత్రకారుల చేతులు వాటంతట అవే కదులుతూ చిత్రపటమును గీయవూ! వారి చేతులకు చైతన్యముంటుంది. అదే విధంగా మొత్తం శరీరం కూడా చైతన్యంతో ఉద్దీపనమై సర్వాంగ సౌష్టవంగా భాసిస్తుంది. ఇది నిజమేనా అంటారేమో. ప్రయత్నించి చూడండి. — *సంపాదకుడు*

శరీరశిక్షణ ద్వారా శరీరకణములు వికసించి చైతన్యవంతములవుతాయి. ఈ విషయము ఎవరికి తెలియకపోవచ్చు. కాని అది

నిజము. మన దృష్టిని కండరముల మీద కేంద్రీకరించి వాటిని ఉపయోగించినప్పుడు, అవయవములకు శిక్షణ యిచ్చినప్పుడు, వాటి కదలికలను, శక్తిని, చురుకుదనాన్ని, నమ్యతను అభివృద్ధి పరచ దలచినప్పుడు ఒక తమాషా జరుగుతుంది. శరీరకణముల చేతనాప్రమాణము, వాటి యొక్క గ్రహణశీలత ఇంతకు ముందర లేని రీతిగా పెరుగుతాయి. ఈ విధంగా శరీరము యొక్క చైత న్యము అభివృద్ధి చెందుతుంది. శరీర వ్యాయామము యొక్క ముఖ్యోద్దేశమిదియే. శరీర చైతన్యమును పెంచుటకు ఇతర మార్గ ములు కూడ కలవు. కాని సర్వాంగంగా తీర్చిదిద్దుట కిదే మార్గము. నేను మీకు ఒక విషయాన్ని అదివరకే చెప్పాను. మేధావులు ఏ విధంగా మెదడును పదును పెట్టుకుంటారో అదే విధంగా కళా కారులు వారి హస్తములకు కూడ చేతనాస్ఫూర్తిని కలుగజేయ గలరు. అయితే దీని వలన ఒక్కొక్క అవయవము మెరగు కావచ్చు. కాని మొత్తము శరీరము కాదు. ఈ విధమైన శిక్షణ యొక్క అద్భుత పరిణామాలను నీవు గమనించినట్లయితే శరీరము యొక్క సామర్థ్యాన్ని చూసి నువ్వే ఆశ్చర్యపోతావు. శరీరధారి యైన చైత్యపురుషునకు ఇదెంతో ప్రయోజనకారి, సర్వాంగసౌష్ఠ వము, సమరసము అయిన శరీరము చైత్యపురుషునకు చాలా అద్భుతమైన ఉపకరణము. దాని కార్యమునకు మిక్కిలి సహాయ కారి. శరీర వ్యాయామము నభ్యసించు వారందరికీ యీ విధమైన ఉద్దేశము లేకపోవచ్చు. వాళ్ళకీ విషయాన్ని గురించి లేశ మాత్ర మైనా తెలియకపోవచ్చు. వాళ్ళకి తెలిసినా తెలియకపోయినా ఫలి తమిదే. మీకు సూక్ష్మదృష్టి కనుక ఉన్నట్లైతే క్రమపద్ధతిలో వ్యాయామ విన్యాసములు జరిపినవాడు నడుస్తుంటే ఒక విధమైన వెలుగు, చైతన్యము, జీవము అతనిలో ఉట్టిపడుతూ వుంటాయి. ఇతరులలో వుండవు.

మూలం: శ్రీమాత

అనువాదం: డా॥ ఆర్.ఎల్.ఎన్. శాస్త్రి

(జూన్ 2000 'అఖిల' నుండి)

(*CWM* Vol. 10, p. 30)

సమాచార పత్రం

15 ఆగష్టు 2005 నాడు శ్రీఅరవిందుల 133 వ జన్మదిన మహోత్సవము జరుపబడును. సొసైటీ బీచాఫీసులో జరిగే రెండు ప్రత్యేక కార్యక్రమములు: 1) 12, 13, 14 ఆగష్టు తేదీలలో శ్రీఅరవింద సొసైటీ వార్షిక సమావేశములు. 2) శ్రీఅరవిందుల 'గీతా వ్యాసముల' మీద డా॥ నడ్కర్ణి గారు 17-26 ఆగష్టు తేదీలలో 9 గం॥ నుంచి 10 గం॥ ల వరకు, 10-30 నుంచి 11-45 వరకు ఉపన్యసించెదరు. ఈ సభలకు అందరూ ఆహ్వానితులే.

క్రిందటి సంవత్సరంలో (31-03-2005 తో అంతం) 8 నూతన శ్రీఅరవిందో సొసైటీ కేంద్రములు ప్రారంభించబడినవి: 1. ఉత్తర కాశీ (ఉత్తరాంచల్) 2. షామ్లి (ఉత్తరప్రదేశ్) 3. బీజాపూర్ (కర్ణాటక) 4. రెనిబెన్నూరు (గౌరిశంకర్ నగర్ కర్ణాటక) 5. హాంగల్ (కర్ణాటక) 6. మహాబలేశ్వర్ (మహారాష్ట్ర) 7. పైగంమ్బేర్ పూర్ (ఉత్తరప్రదేశ్) 8. ట్రపరీ కాలని బీజాపూర్ (కర్ణాటక)

M.S యూనివర్సిటి బరోడాలో శ్రీఅరవిందుల కాంస్య బస్టును డా॥ నడ్కర్ణిగారు 20-3-05 నాడు ఆవిష్కరించిరి. 'Future belongs to the young' అనే ప్రత్యేకముగా తయారుచేసిన లఘు దీపికను విద్యార్థులకు, ఇతరులకు పంచిపెట్టిరి.

ఆంధ్రా యూనివర్సిటిలో 28-02-2005 నాడు Lt. General (Retd) M.M. Lakhera, Lt. Governor of Pondicherry గారు 'Relevance of Sri Aurobindo in Building Modern India' అనే విషయంపై ఉపన్యసించిరి. హనుమకొండ (ఆంధ్రప్రదేశ్) శాఖవారు 'ఆరోగ్యము, యోగము, చైతన్యము' అనే విషయములపై 27-02-2005 నాడు ఒక గోష్టిని నిర్వహించిరి. డా॥ అలోక్ పాండే (శ్రీఅరవిందో సొసైటీ పాండిచ్చేరి) గారు ప్రధానోపన్యాసము నిచ్చిరి. డా॥ ఇందిరా పార్థసారథి, శ్రీమతి సత్యవాణి, శ్రీమతి. ఎన్. విజయలక్ష్మి గార్లు ఆరోగ్యం మీద మనస్సు చేసే ప్రభావం గురించి వివరించిరి.